Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 200 (7. 289) 1990 йил 1 сентябрь, шанба ⊙ Баҳоси 3 тийин.

СССР Президенти мансабдор шахсларнинг жавобгарлиги ҳақида Фармон қабул қилди

Илгари хабар қилинганидек, СССР Президенти М. С. Горбачев аҳолини тамаки маҳсулотлари билан таъминлашдаги танг вазият сабабларини тушунтириб беришни бир қанча мансабдор шахслардан талаб қилди. Тамаки бозоридаги танглик сабаблари хусусида келтирилган далиллар ва изоҳлар ишонарли ва асосли эмас, деб топилди. СССР Президенти 30 август куни Фармон қабул қилди.

СССР Президенти **қарор қилди:**

1. Тамаки ишлаб чиқариш камайиб кетишининг олдини олиш чораларини кўрмаганлиги, тамаки саноати ишида ўпирилишга йўл қўйганлиги, бу аҳвол мамлакатнинг кўп районларини тамаки маҳсулотлари билан таъминлашда узилиш бўлишига, планга қўшимча валюта сарфланишига олиб келганлиги учун ўрток Владилен Валентинович **Никитин** СССР Министрлар Кенгаши Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Министрлар Кенгаши озиқ-овқат ва харид давлат комиссиясининг раиси лавозимидан бўшатилсин.

Ўрток В. В. Никитинни вазифаларидан бўшатиш тўғрисидаги қарор СССР Олий Совети тасдиғига тақдим этилсин.

2. СССР Министрлар Кенгашига, иттифоқдош жумҳуриятлар давлат олий раҳбаларига тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва бундай маҳсулотлар билан савдо қилишдаги узилишлар учун конкрет ходимларнинг жавобгарлиги билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқиш тавсия этилсин.

3. СССР Министрлар Кенгаши иттифоқдош жумҳуриятларнинг ҳукуматлари билан биргаликда аҳволни дарҳол ўнглаб олиш чораларини кўрсинлар, жумладан шу йил 1 октябрдан бошлаб тамакининг янги харид нархларини жорий этсинлар ва бу ҳақда жамоатчиликка хабар қилсинлар. **(ТАСС).**

Янгиликлар • Воқеалар • Шарҳлар

Илғорлик сирлари

⊙ЎЗБЕКИСТОН ССР 50 йиллиги номли Тошкент лак-бўёқ заводи 1-цех жамоаси ўн иккинчи беш йилликнинг сўнгги йили саккиз ойлик топшириқларини шараф билан уддалади.

— Илгари топшириқларни бажара олмай, корхона кўрсаткичларини орқага тортиб юрган бу цех таъмирмирланиб илғорлар даражасига чиқиб олди, — дейди цех бошлиғи ўринбосари Р. Галимов. — Бу цех — бутун бир комплекс бўлиб бунга хом ашё тайёрлаш, лакни синтез қилиши, лакни фильтрлаш, сақлаш завод ичидаги аралаш цехларга ярим фабрикат лак бериш ва тайёр маҳсулотларни истеъмолчиларга етказиб бериш вазифаси киради.

Цех таъмиридан сўнг механизациялаштирилди. Ундан олдин эса асосан хом ашёлар қўл меҳнати асосида бажарилар эди. Бугунги кунда эса хом ашёлар ҳаво узатгичи бункерлар орқали ва суюқ ҳолда электрон тарозилар орқали берилади.

Янги техника ва технологияни жорий қилиш йўли билан ишчилар оғир қўл меҳнатидан озод бўладилар, ишлаб чиқариш унумдорлиги ошди ва ишчиларнинг меҳнат шароити тубда яхшиланди.

Цехда автоматлашган система ўрнатилди. Бу система асосий технологик ишлаб чиқариш жараёнини автоматик шароитда назорат қилиб туради. Унинг афзаллиги смена бошлиғини ҳамма бўлимларда бўлаётган иш услубидан хабардор этиб боради ва технология жараёни пайтида айрим авария ҳолатларида қандай оператив қарор қабул қилиш йўлларини кўрсатади.

Амалий ҳамкорлик

⊙ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академияси кимё илмий текшириш институти олимлари саноат корхоналари билан яқин алоқада иш олиб бормоқдалар. Бундай ҳамкорликни кенг йўлга қўйиш мақсадида илмий муассаса базасида яна бир тадқиқот маркази ташкил этилди.

«Спектр» деб номланган мазкур илмий марказ ўз фаолиятини жонлантириб юборди. Ҳозирнинг ўзида қатор йирик саноат корхоналари билан ҳамкорлик шартномалари тузилди. Илмий-техникавий йўналишдаги бундай амалий алоқалар тадқиқотлар самарадорлигини оширишда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

«Спектр» «Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси мутахассислари билан биргаликда қатор режаларни белгилаб қўйди. Олмалиқ кимё заводи, Ўзбекистон ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмалар комбинати ҳам институт билан бамаслаҳат иш тутиб, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлашга ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Жаҳон бозорига

⊙БИРЛАШМАДА хорижий давлатларнинг корхона ва фирмалари билан ҳамкорлик қилишга киришганларига кўп бўлгани йўқ. Яқинда Гонконгдаги дунёга машҳур «Космос» машинасозлик гуруҳи вакиллари келишди. «Космос Мечинери Интернейшил ЛТД» фирмасининг бош менеджери Тай Лион Син, «Ориентал Мечинери ЛТД» фирмасининг бош менеджери Нган, «Гобалак Интейнейшил ЛТД» фирмасининг бош менеджери Танг, бирлашма бош директори, консорциум бошқарувининг раиси Т. М. Маҳкамов, «Виктория» ишлаб чиқариш ширкати фирмасининг раиси Н. В. Мостовойлар ўртасида олиб борилган амалий суҳбатда томонларнинг иқтисодиётини мустаҳкамлаш учун ўзаро ҳамкорлик қилишга келишиб олинди. Маслаҳатга асосан бирлашмада кабель тайёрлаш жараёнида чиқадиган чиқиндиларни қайта ишлашга хорижликлар кўмаклашишади. Келажакда кабель маҳсулотларини жаҳон бозорига кўпроқ чиқариш мўлжалланмоқда.

Сентябрь ойининг ўрталарида бирлашма вакиллари Гонконгга бориб айрим масалаларни муҳокама этишади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Шу йил 4 сентябрь соат 10.00 да Билимлар уйида (Киров кўчаси, 24-уй) шаҳар Совети депутатларининг навбатдаги машғулоти бўлади. Кун тартиби:

1. Бозор иқтисодиёти шароитларида шаҳар халқ хўжалигини бошқаришда маҳаллий Советларнинг роли.
2. Маҳаллий бюджетни шакллантириш асослари ва молия-кредит сиёсатини бошқариш.
3. Шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосарлари, шаҳар Совети ижроқўми бошқармалари ва бўлимларининг раҳбарлари иштирокида «давра суҳбати».

Машғулот соат 10.00 да бошланади. Рўйхатга олиш соат 9.00 дан.

Тошкент шаҳар Совети президиуми.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ САЙЛОВИНИ ЎТКАЗУВЧИ ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ ахбороти

19-сайлов округидан Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзод этиб Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний бошқармаси раисининг муовини, 1951 йилда туғилган Зоҳиджон Отахонович Қодиров рўйхатга олинди, Тошкент шаҳри.

Бугун—Билимлар куни

Ассалом, сентябрь!

⊙ Бугун — I сентябрь! Билимлар байрами куни. 1990-1991 ўқув йилининг биринчи куни. Бутун мамлакатимизда бўлгани каби бугун шаҳримизнинг мактаблари, ҳунар-техника билим юртлари, техникум ва олийгоҳларида биринчи қўнғироқ жаранглади. Шу қутлуғ айём муносабати билан мухбирларимиз Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳамда Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси мутасаддиларидан ушбу ўқув йилига қандай тайёргарлик кўрилгани ҳақида гапириб беришни илтимос қилишди.

Давр талаби

С. ҒУЛОМИДДИНОВ,

Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министрлиги олий ўқув юртлари ўқув-методика Бош бошқармасининг бошлиғи.

— Олий таълим соҳасида ҳозир катта ўзгаришлар амалга оширилаяпти. Бу йил Тошкент машинасозлик ва иккинчи Тошкент Давлат тиббиёт олийгоҳлари илк маротаба талабаларни қабул қилди. Умуман, ушбу 1990 йил 1 сентябрь куни жумҳуриятимиздаги 30 олий ўқув юртига қабул қилинган 13.300 ёш ўзларининг талабалик даврларини бошлайдилар.

Шуниси қувончлики, ёшларимизда илмга чанқоқлик тобора кўпроқ сезилмоқда. Бу йил ўрта ҳисобда олий ўқув юртларига кириш учун ҳар 100 ўринга 354 абитуриент даъвогарлик қилди. ТошДД ҳуқуқшунослик куллиётига қабул режалаштирилган 100 ўринга мингдан ортиқ, ўзбек филологияси куллиётига эса 100 ўринга 1230 ёш талабгор ҳужжат топширди.

Маҳаллий кадрларни кўплаб тайёрлаш мақсадида Самарқанд Давлат дорилфунунида муҳандислик куллиёти очилди. Кейинчалик Тошкент архитектура-қурилиш олийгоҳини очиш ҳам мўлжалланмоқда.

Ушбу ўқув йили арафасида Тошкент политехника олийгоҳининг янги ўқув биноси фойдаланишга топширилди. Тошкент Давлат дорилфунунида эса шарқшунослик куллиёти учун янги ўқув корпусини ишга тушириш мўлжалланмоқда.

Асосий мезон

А. СОДИҚОВ,

Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ўрта махсус ўқув юртлари бошқармасининг бошлиғи.

— Ҳаётимизда давом этаётган янгиланиш жараёни туфайли ўрта махсус таълим соҳасида ҳам кўпгина ижобий тадбирлар юзага келмоқда. Ҳозир техникумларда ташкилотлар билан шартнома тузиб, буюртмачи маблағи эвазига мутахассисларни тайёрлаб бериш тажрибасига қўл урилди. Техникумда билим олган талаба, диплом олганидан сўнг қадрдон корхонасига қайтиб боради. Ҳозирча корхоналар ҳисобидаги 800 талаба ўрта махсус ўқув юртларида мутахассислик сирларини эгалламоқда.

Техникумга абитуриентларни қабул қилишда ҳам ибратли тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Баъзи техникумларда ўқувчилар математикадан имтиҳонни компьютерга топширишди. Бу янгилик талабаларга ҳам, устозларга ҳам ёқди. Ҳозирда техникумларга қабул қилишда асосий мезон — билим бўлиб қолди. Яъни, аввалгидаги каби меҳнат стажи эмас, ўқувчининг билим даражасига қараб талабалар сафига қабул қилмоқдамиз. Биринчи ва иккинчи гуруҳ ногиронларини эса суҳбат орқали синовдан ўтказяпмиз. Бу йил 1 сентябрдан бошлаб ҳар бир икки баҳосиз ўқиётган талаба (яъни имтиҳонларни ўз вақтида топшириб келаётган) стипендия олишга ҳақлидир. 1991 йил 1 январдан бошлаб эса стипендиялар миқдори 50 фоизга ошади, яъни 30 сўмдан 45 сўмгача кўтарилади.

⊙ Шаҳримиздаги 63-ўрта мактабда ҳам бугун биринчи қўнғироқ зўр қувонч билан кутиб олинди.

СУРАТЛАРДА: Ҳурихон Миралиева ўттиз уч йилдан бери ушбу билим даргоҳида ўқитувчилик қилади; Хосият Муҳаммаджоновани ота-оналар ва ўқувчилар янги ўқув йили билан табрикламоқдалар; мактабни турли йилларда битириб, ёш авлодга сабоқ бериш ниятида яна қадрдон илм масканларига қайтиб келган ўқитувчилар ўз устозлари Ш. Ҳусниддинов даврасида.

Т. Каримов суратлари.

Янгича ёндошайлик

Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ,

Ўзбекистон ССР халқ таълими министрининг ўринбосари, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети халқ таълими Бош бошқармасининг бошлиғи.

— Ҳозирги қайта қуриш даврида ҳаётимизнинг барча жабҳаларида туб ўзгаришлар амалга оширилмоқда. Жумладан, мактаб ислоҳоти ҳам қайта қуриш мевасидир. Келажакда бизга бутунлай янгича тафаккур ва билим доирасига эга бўлган илм соҳиблари керак. Шу муносабат билан янги ўқув йилидан бошлаб мактаблар учун бир қатор тадбирлар ишлаб чиқдик. Айрим фанларни чуқурроқ ўргатиш мақсадида барча имкониятларни ҳисобга олиб шаҳримиздаги 14 та мактабни араб тилига, 20 тасини информатикага, 44 тасини математикага, 33 тасини физикага, 26 тасини химияга, 7 тасини биологияга, 15 та билим даргоҳини она тили ва бошқа фанларга ихтисослаштирдик. 22 мактабда педагогика фанига алоҳида эътибор бериб ўқитилади. Бундан ташқари шаҳримиздаги 45 мактабда олий ўқув юртлари билан шартнома тузилган ҳолда ўзаро ижодий ҳамкорлик бошланди. 10 ва 11-синфларни аъло баҳоларда тугаллаган ўқувчилар мазкур ўқув даргоҳларига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар. 99-мактаб қошида миллий маданият ва тарбия маркази ташкил этилди. 42, 50, 60, 191-ўрта мактабларни билим макони деб номланган ҳолда махсус тузилган қабул комиссияси танловидан ўтган маълум бир фанга лаёқати бор, иқтидорли болалар ўқитилади.

Бугунги сентябрь тонгида Чилонзор — 30 уй-жой даҳасида 1751 ўринли, Чилонзор — 31 уй-жой даҳасида 994 ўринли, Ўрикзор даҳаси 600 ўринли, Ленин районида 1251 ўринли, Улуғбек посёлкасида 1151 ўринли мактабларда биринчи қўнғироқ чалинди.

Бош бўғин

С. ХОЛИҚОВ,

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети халқ таълими Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

— Янги ўқув йилида шаҳримиздаги 50 дан ортиқ ҳунар-техника билим юртларига 11900 дан ортиқ йигит-қизлар қабул қилиндилар. Бу билим юртларида халқ хўжалигининг ўн бир тармоғи бўйича 250 га яқин турли касб эгалари тайёрланади.

Узлуксиз таълим тармоғи талабларига биноан ўқувчи ёшларга билим ва малака беришда ҳунар-техника билим юртлари асосий бўғин вазифасини бажаради. Шаҳримиздаги 12, 11, 31, 35, 39, 41, 36 ва 50-билим даргоҳларида тажриба асосида тезлашилган дарс ўтиш усули асосида ўқитилади. Ўқувчиларнинг яхши ўқиб, чуқур илм олишлари, олий ўқув юртларида муваффақиятли таҳсил кўришлари учун замин тайёрлайди. Мазкур билим юртлари орқали Тошкент машинасозлик олийгоҳига, политехника олийгоҳининг қурилиш куллиётига, автомобиль йўллари олийгоҳининг механика куллиётига ва Тошкент Тўқимачилик олийгоҳларига талабалар тайёрлаб берадилар.

Олий ўқув юртлари орқали тажриба ўқув ишлаб чиқариш бирлашмаси режаларини тузиш ишлаб чиқилди. Билим юртлари эса уларнинг асосий таянч бўғини вазифасини ўтайди.

Мактабларнинг эшиклари очилди

Ўзбекистон пойтахтининг Акмал Икромов районида бугун бирйўла учта янги мактаб ўқувчилар учун ўз эшикларини очди. Уларнинг ҳар бири 1250 ўқувчига мўлжалланган. 297-мактаб «Ўрикзор» даҳасида, 295 ва 296-мактаблар эса 30 ва 31-даҳаларда жойлашган.

Мутасаддилар фикрича...

Мудҳиш хабар

Эслатиб ўтамиз, гап 28 август куни «Время» программаси кўрсатувидаги гўё Тошкент метрополитенида «СПИДдан ҳам хатарли» замбуруғлар топилди, деган хабар ҳақида боряпти.

Мухбиримиз Тошкент метрополитенининг бошлиғи А. Миржалиловга мурожаат этиб, шу хабарни шарҳлаб беришни илтимос қилди.

— Метро муаммолари билан қўшимча равишда шуғулланувчи ТошДД муҳандис-кимёгари Степаниченко ва профессор Деҳқоноваларнинг мулоҳазаларига қараганда, улар «Чкалов» станцияси қандайдир «биореактор» устида жойлашган. Гўё ана шу «реактор»дан чиқаётган микроблар метрополитен иншоотларини емираётган эмиш, улар ҳадемай қулаб тушар эмиш.

Айтиб қўя қолай, барча конструкциялар ўз ўрнида турибди, уларга ҳеч нарса бўлгани йўқ. Барча қурилиш ишларини, шунингдек изланишларни пишиқ-пухта олиб борганмиз. Аммо пойдеворини асосан шағал ташкил этади. Яқин-атрофда жойлашган бензин омбори ва тайёрасозлик заводининг ишқорлар омборхонасининг на тозалаш иншоотлари, на ёроқли канализацияси йўқ эди.

Тайёрасозлик заводининг метродан чиқаверишдаги қарши томондан — генерал Петров кўчасида канализация коллекторини ўрнатишга мажбур қилдик. Тозалаш иншоотлари қурилиши ҳали тугалланган йўқ.

Тошкентликларни тинчлантирмоқчиман: метронинг «Чкалов» станциясида ҳеч қандай «СПИДдан хатарли» замбуруғлар йўқ.

Айтмоқчи, «Труд» рўзномаси ҳам 30 август сонида ўз ўқувчиларини шу ҳақда хабардор қилди.

Рўзномалар 1 октябрдан рўйхатга олинади

Т. ИСКАНДАРОВ, Ўзбекистон ССР матбуот Давлат комитети даврий нашрлар бўлимининг бошлиғи.

— Бугун бўлмаса эртага Ўзбекистонда нашр этилаётган рўзномаларни рўйхатга олиш тартиби тўғрисидаги жумҳурият ҳукуматининг қарори имзоланади. Қарорда рўзномаларни рўйхатга олиш шу йилнинг 1 октябридан бошланади, деб кўрсатилган, даврий нашрларни рўйхатга олиш учун қандай ҳужжатлар зарурлиги уқтирилган. Пул ўтказиш керак бўлган бисотхона счётининг номери ҳам маълум бўлади.

Бирор ўзгариш бўлса, у ҳақда қўшимча равишда хабар қилинади.

⊙ Янгиликлар билан С. Шамсутдинов, Д. Облаев, Д. Зокирова, Д. Исроилов таништиришди.

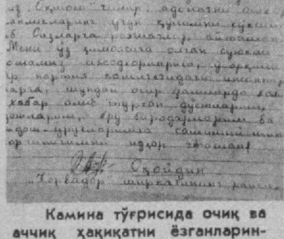

Камина тўғрисида очиқ ва аччиқ ҳақиқатни ёзганларингиз учун минг бор ташаккур!

Акс садо

ОҚОЙДИН: «ДАЪВАТИНГИЗНИ ҚАБУЛ ҚИЛАМАН»

«Энди ўрнингиздан туринг, Оқойдин!» дея менга қарата қилган даъватингизни қабул қиламан. Аммо бугуноқ ўрнимдан туриб кетолмайман, қувватим йўқ. Дарҳақиқат, биз бошлаган курашда энди тўшакда ётиб ғалабага эришиб бўлмайди.

Азиз «Оқшом»чилар, адолатни ошкора қилганликларингиз учун қўлимни кўксимга қўйиб Сизларга раҳматлар айтаман.

Мени ўз ҳимоясига олган суюкли рўзномамиз ижодкорларига, у орқали шаҳар партия комитетидаги инсонпарварларга, шундай оғир дамларда ҳолимдан хабар олиб турган дўстларим, сафдошларим, ёру биродарларим ва қариндош-уруғларимга самимий миннатдорчилигимни изҳор этаман!

ОҚОЙДИН.

«Чорвадор» ширкатининг раиси.

Обуна—91: «Оқшом» дўстларини мукофотлар кутмоқда

Ҳар йили обуна пайтида «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномалари таҳририятига, «Союзпечать» ходимларига жамоатчи обуна тарқатувчилар яқиндан кўмаклашадилар. Завод ва фабрикалар цехларида, илмий муассасаларда, ўқув юртларида улар кишиларга беҳисоб нашрлар орасида ўз қизиқишларига мос рўзнома ёки ойномани танлаб олишларига, обунани расмийлаштиришларига ёрдамлашадилар.

Улар жамоатчилик асосида ишлаб, меҳнатлари рағбатлантирилиши мумкинлигини ўйламас ҳам эдилар. Очиғини айтганда, йилига 2 миллион сўм соф фойда оладиган бизларнинг рўзномамиз таҳририятида ҳам жамоатчи обуна тарқатувчилар меҳнатини муносиб қадрлаш имконияти йўқ эди. Биз уларга миннатдорчилигимизни фақат рўзнома саҳифалари орқалигина билдира олардик. Фақат бу йилгина таҳририятда ўз кўнгилли ёрдамчиларини маънавий жиҳатдангина эмас, балки моддий жиҳатдан ҳам рағбатлантириш имконияти туғилди.

Таҳририятимиз «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномалари учун 1991 йилги обуна натижаларига кўра рўзномаларимиз энг яхши жамоатчи тарқатувчиларининг ҳар бирини юз сўм миқдорида пул мукофоти билан тақдирлайди.

«Оқшом» рўзномаларини энг яхши тарқатувчилар учун уюштирилаётган танлов шартлари жўнгина: ўз районида «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномаларига энг кўп, лекин камида 300 нусха обуна қилишга муваффақ бўлган 11 нафар жамоатчи танлов ғолиби бўлади.

Танлов якунлари обуна қабул қилиш район пунктлари ҳамда «Союзпечать» шаҳар агентлиги тақдимномаларига асосланиб берилади. Ғолибларнинг исм-шарифлари ва суратлари рўзномаларимизда эълон қилинади.

ШАНБА ОҚШОМИДА

Муштарийлар илтимосига кўра

«Ҳурматли «Тошкент оқшоми» рўзномаси муҳарририяти! Мен яқинда 1661 йилда Аврангзебнинг лашкарбошиси Хон Фадоий қурдирган Пинжор боғининг таърифини эшитиб қолдим. Сизлардан илтимос: ана шу боғ ва унинг қандай барпо этилгани ҳақида маълумот берсангиз.
Салом билан, М. ҚОСИМОВА, уй бекаси».

Ҳинд олими М. Рандҳаванинг қуйида эътиборингизга ҳавола этилаётган мақоласи унинг рус тилида чиққан «Асрлар ошган боғлар» номли китобидан олинди. Мақолада Бобурийлар сулоласининг сўнгги йирик вакили Аврангзеб (1618—1707) даврида боғ-роғлар яратиш санъати хусусида сўз юритилади.

Моҳендр РАНДҲАВА

Аврангзеб лашкарбошиси барпо этган боғ

САНЪАТ ҳомийликка муҳтож бўлади. Агар ҳомийлик бўлмаса, меъморлик, боғ-роғлар ҳаммаси инқирозга юз тутади.

1658 йилда отаси Шоҳ Жаҳонни назарбанд қилиб, ака-укаларини тиғдан ўтказган Аврангзеб Ҳиндистоннинг подшоси бўлди. У деярли ярим аср ҳукмронлик қилди — бу муддат санъатни, умуман маданиятни бўғиб ташлаш учун жуда кифоя эди. Аврангзеб ҳокимлик қилган давр ҳиндуларга беҳисоб изтироб ва аламлар келтирди. Уларнинг ибодатхоналари вайрон қилинди, бутсанамлари йўқ қилинди, диний йиғинлар ман этилди. Адолатсиз бож-хирожлар халқнинг қаддини букиб ташлади. Ҳатто шиалар ҳам таъқибдан четда қолмади. Аврангзеб шиаларга узун соқол қўйишни тақиқлайдиган фармон жорий қилди ва шиаларнинг соқолини ўлчаб, ортиқчасини қирқиб ташлаш учун махсус кишиларни тайин қилди.

У ўйин-кулги ва куй-қўшиқларни тақиқлаб қўйди. Саройдаги машшоқлар ва раққосалар саройдан қувилди. Махсус кишиларга мусиқа садоси эшитилган ҳар қандай уйга бостириб кириш ва мусиқа асбобларини ёқиб ташлаш ҳуқуқи берилди. Шу тариқа беҳисоб мусиқа асбоблари йўқ қилинди ва машшоқлар очликка маҳкум этилди. Жами раққосаларни эрга бериш ёки салтанат ҳудудидан чиқариб юборишга фармон берилди.

Аврангзебнинг ғам-ғуссадан иборат ҳукмронлик йилларидаги зулматни шеърият ва боғ-роғлар шайдоси бўлмиш қизи Зебуннисогина ёритиб турган.

Бу даврга келиб боғ-роғлар барпо қилиш ишларига шаҳзодалар, зодагонлар ва лашкарбошилар аҳамият бера бошлади. Гуллаб турган шафтолилар фонида тасвирланган аъёнларнинг суратлари, хусусан, шундан далолат беради.

Ўша даврдаги маълум ва машҳур боғлар ичида Пинжордаги боғ нисбатан яхши сақланиб қолган. Бу боғ Калкий атрофида жойлашган бўлиб, ўз вақтида бир зодагонники бўлган. Келинг, шу боғни бир назардан кечирайлик.

Симлага олиб борадиган йўл Суражпур яқинида тоққа секин-аста кўтарилиб боради-да, бирдан бурилади. Тўқ қизил гулли «ўрмон гулхани» деб аталмиш дарахтлар ва осилиб-осилиб турган ғуж-ғуж гулли толзорлар манзарани жуда очиб юборади. Йўлнинг чап томонида кўриниши қалъани эслатадиган кунгурадор деворли бир иншоот кўзга ташланади. Шу Пинжор боғидир. Боғнинг оқланган дарвозасига қизил гуллар чирмашиб кетган. Ариқнинг икки чеккасида «қирол пальмалари» деб аталувчи пальмалар ўсиб турибди. Тонгги майин шабада уларнинг нозиккина шохларини аста тебратиб турибди. Боғнинг олтитала поғонасига ариқдан сув келади.

Биринчи поғонада «Шиш маҳал», яъни «Шиша сарой» жойлашган. У тўқ зангори осмон фонида турган ярим шаффоф чиғаноққа ўхшайди. Иккинчи поғонада икки қаватли «Ранг Маҳал» номли сарой бўлиб, унинг иккала томонидан меҳмонлар учун қурилган хоналар келиб туташган. Ариқдаги сув «Ранг Маҳал»нинг тагидан ўтиб, токчали девордан пастга шаршара бўлиб оқиб тушади. Бу токчаларда бир пайтлар хантал (горчица) мойидан ёнадиган чироқлар милтиллаб турган. Чироқларнинг милт-милт ёниши кечаси ялтираб кўринадиган қўнғизга ўхшар ва бу нарса киши кўз ўнгида эртаксифат ажиб бир манзара кашф этарди.

Фавворaларнинг сувлари баландга отилади-да, майда-майда заррачаларга айланиб ҳавога сочилиб кетади. Суражпур ва Калкийнинг чироқлари юлдуз мисол чарақлайди, ҳавони эса тунда муаттар ҳид таратадиган гул — дарахтларнинг иси тутиб кетади. Ёзда боғда ёсуманнинг нозик ҳиди таралиб туради. Йўлкалардаги тизимгул, капалакгул ва бошқа гуллар кўзни қувнатадиган ранглар уйғунлигини ҳосил қилади. Манго дарахтларининг соясида ҳар ер-ҳар ерда нозик ҳаворанг гуллар очилиб ётибди.

Баҳорда бир йиллик ўсимликлар гулга бурканганда ранго-ранг бўлиб жилоланадиган сув поғоналарда шаршара бўлиб оқиб туша бошлайди ва фавворалар отила бошлайди. Шунда Пинжор кишида унутилмас бир тасаввур қолдиради. Ҳақиқатан ҳам бу боғ Шимолий Ҳиндистондаги энг гўзал боғлардан биридир.

Уни 1661 йилда Аврангзебнинг лашкарбошиси Хон Фадоий қурдирган. Боғнинг андозаси Лаҳўрдаги Шалимар боғидан олинган. Пинжорнинг қадимги номи Пангпура бўлиб, беш оға-ини Пандавлар шаҳри, деган маънони англатади.

Афсона қилинишича, Кауравлар устидан қозонилган ғалабадан сўнг Пандавлар дунёвий ишлардан воз кечадилар ва ўзларини ихтиёрий бадарға қиладилар*. Шу сарсон-саргардонлик вақтида улар Ҳимолай тоғларининг этакларида бир булоққа дуч келадилар ва уни Пинжор деб атайдилар ҳамда шу ерда истиқомат қила бошлайдилар. Орадан асрлар ўтди ва Пинжор булоғининг имкониятини боғ-роғлар ҳаваскори бўлган Хон Фадоий муносиб баҳолай олди.

Ўз хотинлари билан хон бу боғда қандай вақтичоғлик қилган? Мўғул давридаги расмлар бизга бу ҳақда ҳам тасаввур беради. Ўша расмлардан бирида ёзнинг дим кечаси тасвирланган. Баланд деворлар билан ўралган боғ ва унга ойнинг майин ёғдуси тушиб турибди. Белидан юқориси яланғоч бир хотин нилуфар гуллар очилиб ётган ҳовузнинг муздеккина сувига оёғини солиб ўтирибди. Хотиннинг орқа томонида учта канизак турибди. Хотиннинг юз ифодасидан у хожаси ва султонини кутиб тургани билиниб турибди.

Пинжордаги боғ ва уйлар жуда қисқа муддатда қуриб битказилган. Бироқ Хон Фадоий бу ҳузур-ҳаловат ва гўзалликдан унча узоқ муддат баҳраманд бўлолмаган. Қудратли мўғул лашкарбошисининг бу ерга келиб ўрнашиб олгани Пинжор боғи жойлашган ҳududнинг мағрур режасини ғижинтирди. Пинжор билан Маний Мажранинг оралиғида жойлашган Нелий деган жой эл орасида ёмонотлиқ эди — бу ерлик аҳолининг кўпчилигини эси пастлар ташкил қилар, бундан ташқари буқоқ билан оғриган кишилар кўп эди.

Ража шу Нелийдан энг тентак ва буқоқ хотинларни йиғибди-да, уларни уй хизматкори қилиб Пинжор боғига жўнатибди. Хон Фадоийнинг хотинлари уларни кўрибдию эсхонаси чиқиб кетибди. «Булар кимлар, қанақа одамлар?» деб сўрашибди хон хотинлари. Шунда «Бир неча ой шу ерда турсанглар, сизлар ҳам худди шу ҳолга тушасизлар», деган жавоб олибдию улар баттар қўрқиб кетибди. Шу воқеа сабаб бўлиб Хон Фадоий хотинларининг қийин-қистови остида боғни ража Бхиванга ташлаб, бу ерлардан батамом жўнаб кетган экан.

Боғ ража Бхивандан ража Сирмурнинг ихтиёрига ўтди-да, 1778 йилда Паншаланинг маҳаражаси Амар Сингҳ уни ўз хонлигига қўшиб олди.

1823 йилда инглиз сайёҳи Муркрофт боғни келиб кўриб, уни мана бундай таърифлаган эди:

«Боғнинг бир-биридан тош панжаралар билан ажратилган бешта поғонаси жануб томонга қараб пасайиб боради. Боғнинг қоқ ўртасидан мазаси ширин зилол сув оқадиган тошдан ишланган ариқ ўтади. Унинг сувини оддийгина мосламалар ёрдамида ҳавзага тик жойлашган чуқурларга йўналтириш ва шу тариқа бутун поғона юзасига сув бостириш мумкин.

Ҳозир боғда битта катта лимон дарахти, бир нечта терак ва қизил дарахт ўсиб турибди. Бундан ташқари 5—6 ерда лолалар чаман бўлиб ётибди. Боғда 5—6 та зотли бия ҳам боқилади. Боғ дарвозаси олдида хизматкорлар учун иккита шинамгина хона ҳам сақланиб қолган.

Бу боғ ва унинг теварак-атрофидаги ерлар Патиаланинг ражасига қарашли, лекин у ҳеч қачон бу ерларга ташриф буюрмас экан. Боғда ражага дори-дармон тайёрлаш мақсадида озгина атиргул ўстирилар экан».

Боғ узоқ муддат қаровсиз ётиб каккликларга макон бўлди. Лаҳўрдаги «Мўтий (Марварид) боғ» барпо қилдирган боғ-роғлар ишқибози маҳаража Нарендр Сингҳ Пинжор боғидаги шийпонларни секҳ услубида қайтадан қурдирди. Миришкор боғбон бўлган маҳаража Адвиндр Сингҳ боғни тартибга солиб туришга маблағ берадиган манго каби мевали дарахтлар ўтқазди.

Чироқлар ёруғида ажиб бир манзара кашф этадиган бу боғ ҳозирги кунда сайёҳлар ва Чандигарҳ шаҳри аҳолиси ҳордиқ чиқарадиган масканга айланган.

Ансориддин ИБРОҲИМОВ таржимаси.

***. Гап ҳиндларнинг қадимги достони «Маҳабҳарата»даги воқеалар хусусида кетаяпти. (А. И.).**

⊙ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ.

А. Жданов сурати.

Яна нақллар хусусида

Кишининг шодлиги

БИР шодон дўст асаби бузуқ, бўлар-бўлмасга хафа бўлиб юрадиган дўстига боқиб: «Шодликда яшаган — ғамни унутар», «Хушчақчақ эр бот қаримас», — дебди. У қулоқ солмай кета берибди. Вазмин, ҳақиқий дўст: «Кўп ғамни оз қувонч қувади», «Осойишталик — энг яхши малҳам», — дейишни канда қилмабди. У эса яна қаерга юз буриб кетмасин, ҳар ерда ўринсиз ғазабланиш ва хафаликдан фойда кўрмай, охири: «Хафаликдан йироқ бўл, хурсандликка қўноқ бўл», «Ўйнаб-кулсанг йигитдай, сиқилмайсан чигитдай», — дебди ўзига-ўзи.

Шундан кейин меҳнатсевар икки дўст хушнуд бўлиб, баравар: «Беш куним — хуш куним» деганларидек, барча яхши одамлар қатори: «Кишининг шодлиги — умрининг зиёдлиги», — деган гапни жон-дилдан тан олдик», — дебди.

Катта давлат

БИР ширинсухан, меҳнаткаш ота, «Камтарлик — жасорат тожи», «Камтарлик одамга ҳусн беради» деган гапларни бир-бир эслаб, кўзининг оқ-қораси бўлган мағрур, ёлғиз фарзандига ҳеч эринмай: «Супурги — ернинг ҳусни, камтарлик — эрнинг ҳусни», «Камтарликнинг камоли бор», — дея берибди. Бора-бора ўз дилида: «Камтарга — камол, манманга — завол», «Камтарлик кўкка кўтарар, манманлик ерга киритар», —деб аста шивирлаган фаҳм-фаросатли ўғил камтарликка кўнгил қўйиб, манманлик қилишдан тортинибди ва ўзидан катталарга самимий салом бериб, кичикларнинг ёқимли саломига мулойим алик оладиган бўлибди. Шу боис «Камтарлик — қалб гўзаллигининг кўзгуси» деганларидек, ҳурматли отанинг: «Бошинг осмонга етса ҳам, ерга қараб юр», зеро: «Камтарлик — катта давлат», — деган гаплари азиз халқига ҳалол хизмат қилиш учун бел боғлаган камтар ўғилга майин шамолу ёғдай ёқиб, унга ажойиб куч, илҳом бахш этган экан.

Баҳром МУСЛИМОВ.

⊙ КЎРГАЗМА СОВРИНДОРИ. Н. Островский номидаги шаҳар пионер ва ўқувчилар саройи миллий каштачилик тўгараги қатнашчиси — 173-мактабнинг 10-синф ўқувчиси Дилором Мирзааҳмедова. У шу йил Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари кўргазмасида ўз ишлари билан қатнашиб, бронза совриндори бўлди.

Х. Шодиев сурати.

Назм дафтаридан

Қуёш ва ой

Чексиз фазо! Булутлар ҳам уради жавлон,
Юрагимни эзур шу дам, бергандай садо.
Тақдиримда қуёш-ла, ой ўрнакдай ҳар он,
Бири нурга, бири тунга эрур ҳукмрон.
Ой инсонлар тин олишга бўлармиш ҳамроҳ,
Иккиси инсон ғамида, кўнглига чироғ.
Қуёш — ёруғ ҳаёт!
Ой тун бўлибди шу чоғ.
Инсон қўяр иккисига ихлос, ҳайрихоҳ,
Ҳар бир инсон зиё сочса, қуёшдай ёниб.
Тун роҳати, тинч уйқудан турса у, қониб,
Бу эзгуликнинг порлоқ умид, гўзал нақшидир.
Хаёлларга ғарқ бўламан, ўйлаганим дам,
Ой, Қуёшдан ўргансайди ҳаётни инсон.

Темур КАРИМОВ.

Шанба фельетони

Тилни тийган...

ҚИЗИЛ сувни ҳеч кўрганмисиз? Биламан ажабланаяпсиз. Шу пайтгача Тошкент анҳорларида тип-тиниқ зилол сувлар оқишини билардиму, аммо уларда қон оқишини кўриш нари турсин, ҳатто бу ҳақда эшитганимиз ҳам йўқ, деб жавоб беришингизни кўнглим сезиб турибди. Очиғи, шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети ходимаси Ойшахон Қурбонова каминани Салор бўйига етаклаб келиб, шу анҳорнинг ирмоғи бўлмиш Қорасув каналидаги қип-қизил қонни бармоғини бигиз қилиб кўрсатмаганларида қизил сув ҳақидаги ҳақиқатни мен ҳам ривоят деб ўйлаган бўлурдим.

— Кўраяпсизми, — деди Ойшахон нафратомуз оҳангда, — мана бу деворнинг нариги томонидан оқиб чиқаётган қон ва бошқа қуйқимлар Қорасув орқали Салор анҳорига келиб қуйилмоқда...

— Юринг, ичкарига бир разм солайликчи. Аммо димоғингизни дастрўмол билан бекитиб олинг, акс ҳолда...

Биз пештоқига «Тошкент вилояти матлубот жамиятига қарашли «Заготсбитбаза»нинг 7-қушхонаси» деган ёзувли тахтача осиб қўйилган бинога кирдик. Чиндан ҳам бу ердаги қўланса ҳидга чидаш мушкул эди. Зотан, шундай бўлиши табиий, негаки, қушхона ўз номи билан қушхона-да!

Шу ерда айланиб юрган оддийгина кийимдаги бир йигитга кўзимиз тушди. База директори Ф. Отабоев шу киши бўладилар, деди Ойшахон. Рўбарў келдик.

— Юз сўм жарима тўласакда сизлардан қутулмас эканмизда-а? — деди директор зўр-базўр жилмайиб. — Сизлар ташлаб кетган актдаги камчиликлар асосан тугатилди.

— Анҳор бўйига моллар боғлаб қўйилибди. Бир-иккита бўлса, ҳам майли эди. Ахир, улар сувни тағин ифлослантиради-ку?..

Директор елка қисди.

39-автотранспорт корхонасига қарашли 5-колонна биноси олдига келганда Салор сувининг ранги қора бўтқа тусини олади. Шунинг учун ҳам бу ерда истиқомат қилувчилар бу анҳорни «мойли сув», деб атайдиган бўлишибди. Бунинг сабаби шундаки, колонна биносидан нефть маҳсулотларига қўшилиб оқиб чиқаётган суюқлик анҳорга қуйилиб, сувни том маънодаги зардобга айлантириб юбормоқда. Тўғри, бундан бир ой муқаддам бош муҳандис Т. Айрапетянга 50 сўм жарима солингач, қора мойнинг йўли анча тўсилган эди. Аммо шу ерда ўринли бир савол туғилади: мусаффо Анҳоримизнинг тоза ва софлигини сақлаб қолиш учун жарима тўлашгача етиб келиш шартмиди?

Бу хилдаги аянчли манзарани Тошкент экскаватор заводи ва унга қарашли корхоналар бинолари ҳудудида ҳам учратиш мумкин. Завод ичидаги сув тармоқлари корхонанинг автотранспорт цехи орқали ташқарига чиқади. Асосан бу ариқчалардан сув ўрнига нефть чиқиндилари оқиб, у яна ўша шўрпешона Салорга келиб қуйилади. Шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети анҳорга тушаётган суюқлик таркибини текшириб кўрганда нефть маҳсулотлари ва бошқа зарарли моддалар миқдори одатдагидан 21 марта кўпайиб кетганлиги аниқланди. Шундай экан, Салорнинг суви қораймай унга хуруж қилаётган завод мутасаддиларининг юзи қорайсинми? Комитет корхона директори Я. С. Юсупов ва бош муҳандис А. Т. Мунтин чўнтакларига зарба уришдан бу галча ўзини тийди, уларнинг йиғламсираб, тавба-тазарру қилганликларини инобатга олди. Қани, кўрайликчи, Салорга оқаётган заҳарнинг йўли тўсилармикин?

Дарвоқе, чин маънодаги заҳарни «Ўзбекистон» ишлаб чиқариш бирлашмаси ходимлари кўзни чирт юмиб Салорга ташлаб юборишаяпти. Корхонанинг мазкур анҳор бўйларида металлом, кўнчилик маҳсулотлари, ҳар хил чиқиндилардан тозаланмаган бочкалар сақланадиган омборлари жойлашган. Терилар ишловидан кейинги химиявий моддалар чиқиндилари сув нари турсин, ҳатто қирғоқдаги ўт-ўланларни ҳам қовжиратиб юборибди. Бирлашма бош директори Л. М. Арушановку 100 сўм жарима билан қутилди, аммо бечора Салоримиз бу хилдаги боқибеғамлардан, бағрида оқиб ётган зардобдан қачон халос бўлур экан? Анҳорнинг тили бўлганда шу саволни шаҳар маъмурлари олдига кўндаланг қилиб қўярди!

Анҳор қирғоғида жойлашган «Спецмебель» заводи жамоаси ҳам нефть маҳсулотлари билан Салорни булғатаётгани, оқибатида шу корхона директори Б. П. Чурочкин юз сўмни жарима шаклида қуртдай санаб бергани ҳақида гапирмай қўяқолайлик. Негаки, жариманинг ўзи билан иш битмайдиганга ўхшайди. Бизнингча, комитет шаҳар табиати мувозанатини издан чиқараётган корхоналарни, жумладан, Д. М. Осерчук раис бўлган «Каноф» ширкатини бутунлай бекитиб жуда тўғри қилди. Рост-де, дунё дунё бўлиб автомашиналарни анҳорда «чўмилтиришганини» эшитган кимса борми? «Каноф» шундай қилаётган экан.

Жумҳуриятимиз Вазирлар Кенгаши томонидан тасдиқланган кичик дарёлар сувини муҳофаза қилиш тўғрисидаги Низом ҳамда Ўзбекистон маъмурий мажмуасининг сув қонунчилиги қоидаларини, масалан, 64-моддани бузганлиги учун табиатни муҳофаза қилиш комитетлари айбдорларга нисбатан кескин жазо чораларини кўришлиги алоҳида уқдириб ўтилган. Афсуски, комитетларимиз ўзларига берилган ана шу ҳуқуқдан кенгроқ фойдаланиш борасида анча кўнгилчанлик қилишаяпти. Ҳа, ҳа, эътироз билдирмай қўяқолинг, азизлар...

Шаҳримиз табиати қўриқчиси Ойшахон билан Салор ёқалаб орқага қайтар эканмиз, Анҳор қирғоғида сувга қармоқ ташлаб ўтирган болакайларга кўзимиз тушди. «Ҳой дўндиқлар, овора бўлманглар, бу заҳарли сувда қармоғингизга балиқ тугул, эски ботинка ҳам илинмайди», деб бақиргим келдию, аммо тилни тийдим. Ҳа-де, шунча расвогарчиликларни кўра била туриб шаҳримизнинг баъзи «казо-казо»лари жим турганда айюҳаннос солиш менга зарур кептими? Тилни тийган бой бўлур, дейдиларку, ахир. Бас, фельетончамни шу ерда мухтасар қилганим маъқул!

Абдулла НУРИМОВ,
«Тошкент оқшоми» махсус мухбири.

Қадр қилган қадр топади

ЖУМҲУРИЯТДА хизмат кўрсатган ўқитувчи, Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Рустамхўжа Бобоев эл-юрт дарди билан яшаб, ҳақиқий инсонларни доим қадрларди. Бугун, Билимлар кунида Акмал Икромов районидаги 287-ўрта мактаб жамоаси янги ўқув йилини ўзгача кайфиятда бошлади. Бунинг боиси ушбу билим масканига узоқ йиллар мобайнида ўз умрини педагогикага бағишлаган Р. Бобоев номи берилишидир. Шу муносабат билан бу ерда бўлиб ўтган маросимда Р. Бобоевнинг шогирдлари бўлмиш ўқитувчи Э. Камолов, доцент К. Назаров, доцент Х. Қодиров, ёзувчи М. Мансуров ва бошқалар ўзларининг дил сўзларини изҳор этдилар.

Р. Бобоев номининг ўзи ишлаган мактабга берилиши Каттақеъни маҳалласи аҳлини жуда севинтирди.

Ғаффор МАННОПОВ.

Оқшомхонлар учун учрашув

«Хонадонингиздан кулгу аримасин»

«Ҳурматли муҳарририят! Илтимос, «Шанба оқшомида» саҳифаларидан бирида таниқли хонанда ва кулги устаси Шерқўзи Ғозиев ҳақида ҳикоя қилсанглар. Эшитишимизча сўнгги пайтларда у янги олинаётган қатор фильмларда суратга ҳам тушаётган экан.

Салом билан: Х. Ғоипов, Жиззах вилояти, Бахмал райони, Эркин Миралиев, Тошкент шаҳри, Сариқсув кўчаси, 2-боши берк кўча, 24-уйда яшовчи.

Бир гуруҳ муштарийларимиз илтимосига кўра бугунги «Оқшом» меҳмони таниқли ҳажвчи, қўшиқчи, актёр ва бастакор Шерқўзи Ғозиев.

— Шерқўзи ака, Сиз халқимизнинг таниқли қизиқчи санъаткорларидан ҳисобланасиз. Айтингчи, бу соҳага кириб келишингиз қандай кечган?

— Марҳум устозим Расул Қори Мамадалиев 1959 йили тўй қилганларида мен ҳам хизматда бўлгандим. Ўшанда новча бир одам қизиқчилик қилган. Унинг ҳар бир гапи кишиларни қотиб-қотиб кулишга мажбур этарди. Атоқли ҳофиз Маъмуржон Узоқов ҳам шу ерда эдилар. У пайтларда мен у кишининг ашулаларини айтиб юрардим. Ўша тўйда мени ҳам ўртага таклиф этишди. Айтганларим ҳалиги қизиқчига жуда манзур бўлди. Олдимга келиб мени алқади. Кейин билсам у машҳур Юсуфжон қизиқ эканлар.

1960-62 йиллари дорбозлик қилганман. Ўшанда қизиқчиликни ҳам бирга олиб борардим. Шу тариқа секин-аста қизиқчилик оламига кириб бордим. Муқаллидбозлик (овозни ўхшатиш) санъатини Юсуфжон қизиқдан ўрганганман.

— Қизиқчилар ҳаётида қизиқ воқеалар кўп бўлади. Шулардан бирини эслсангиз.

— 1979 йили эди. «Ханда» дастаси янги ташкил этилган кезлар. Концерт қўйиб бергани Деҳқонободнинг бир жамоа хўжалигига бордик. Асосан чўпонлар яшашаркан у ерда. Концерт қўйиладиган жойга борсак на сим бор, на саҳна. Электр ишларидан хабарим борлиги туфайли кўп жойда чироқ ва овоз кучайтиргичларни ўзим улаб кетаверардим. Хуллас, сим тортиб келиб улаётсам олдимга бир киши келиб қолди: «Шодмон монтёр сиз бўласизми, ака?» Ҳа, мен. «Бугун Шерқўзи келаркан, қаердалигини айтолмайсизми?» Мен «Ҳов анави ерда ўтирган йигитлардан сўранг, топиб беришади», дедим. Шунда у «Улар сизга юборишдида» деди. «Бўлмаса кечқурун концертга келганингизда Шерқўзи билан таништириб қўяман» деб жавоб бердим. Кечқурун концерт бошланди. Олиб борувчи «Шерқўзи Ғозиев» деб мени саҳнага таклиф қилганда ҳалиги киши олдимга югура келиб қучоқлаб олганча мендан ўпкаланди: «Ҳа, ёлғончи, ўзингиз эконсизку!»

— Кейинги пайтларда кичик бўлсада кинода ҳам қатор қиёфалар яратаяпсиз. Лекин ҳар бирида эсда қоладиган кулгили характерлар вужудга келаяпти.. Шу соҳадаги келгуси режаларингиз ҳақида ҳам гапириб беринг.

— Ролнинг катта-кичиги бўлмайди, актёрнинг катта кичиги бўлади. Кичкинагина ролда қатнашсам ҳам характер яратишга ҳаракат қиламан. Ҳозиргача 15 дан ортиқ фильмда суратга тушдим. Шу йили суратга олинганларга келсак «Тангалик болалар»да милиция сержанти, «Чантраморе»да суд маслаҳатчиси, ўзбекистонлик ва ҳиндистонлик санъаткорлар ҳамкорликда яратаётган «Овчи»да эса ветеринария врачи, шунингдек, «Ўзбектелефильм» студиясида тайёрланган «Насриддин»да соқчи Ҳасан, соқчи Ҳусан, қиёфаларини яратдим. Яна бир кўзга кўринарли ролим (Ғ. Шермуҳамедов суратга олган ҳам ҳужжатли, ҳам бадиий) «Ўзбек баҳорининг нони» фильмида Амир Темур Кўрагонийнинг шахсий нонвойи қиёфасидир.

— Яқинда Ҳиндистонга борасиз деб эшитдик.

— Ҳа, шундай ният бор. Насиб этса шу йил сентябрь ойининг бошларида Ҳиндистон сафарига кетаяпмиз. Ҳиндистонлик дўстлар таклиф этишганди. Биз дўстларимиз санъатини ғоят қадрлаганимиз каби улар ҳам бизнинг санъатимизга қизиқишади. Шу боис кинолентага туширилган бор ижодимизни ўзим билан олиб кетаяпман. Ёққанини танлаб олишади. Кейин биргаликда яна ишлаймиз.

— Мана шу файзли шанба оқшомида оқшомхонларга тилагингиз.

— Кишилар бир-бирларига тилак билдиришганда «Доим соғ бўлинг, омон бўлинг», дейишади. Шунга қўшимча қилиб шуни айтмоқчиманки, хонадонингиздан ҳеч вақт кулги аримасин. Хонадонига кулги кирган кишининг иши баракали, унумли бўлади. Кулги кирган уйга бахт киради, файз киради, дейди доно халқимиз.

Суҳбатдош
Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

◉ САНЪАТГА ЙЎЛНИНГ БОШЛАНИШИ

◉ ЯНГИ ОЙНОМА

◉ БИЗ ЎЗИ КИММИЗ!

◉ ТЕКШИРИШДА АНИҚЛАНГАН НУҚСОНЛАР

«Сирли олам»

Қадрли муштарийлар! Яқинда жумҳуриятимиз радиоси ва телевидениеси Сизлар учун ёқимли хушхабар тарқатди. 1991 йилнинг январидан бошлаб «Сирли олам» номли илмий-оммабоп, илмий-бадиий, фантастик ва саргузашт асарлар чоп этувчи янги ойнома чиқа бошлайди. Бу қутлуғ ишга ёш авлодга ҳозирги замоннинг ҳаракатлантирувчи қудратли омили бўлмиш илмий-техника инқилоби ва унинг самаралари юзасидан билим бериш бўйича олиб борилаётган катта ижтимоий-сиёсий ишнинг узвий бир қисми деб қарамоқ лозим.

Биз яшаб турган олам кишини ҳайратга солувчи мўъжизалар ва сирли ҳодисаларга жуда бой. Коинот жумбоқлари ва унутилиб кетган ихтиролар, кўҳна давр топилмалари ва ғаройиб илмий кашфиётлар, сўнгги вақтларда сайёрамизга бот-бот ташриф буюришаётган «номаълум учар жисмлар» (НУЖ) ва одамларнинг ижодий имкониятларини кундан-кунга кенгроқ очаётган парапсихология ва экстрасенсорика сирлари ана шулар жумласидандир. Кибернетика ва биология, физика ва ген муҳандислиги, электроника ва дизайн илми ҳаётий жараёнларга чуқурроқ кириб бориш ва дунёни чуқурроқ билишимизга имкон яратади. Янги ойнома саҳифаларида ана шулар ва бошқа қизиқарли воқеа-ҳодисалар ҳақида мунтазам равишда илмий-оммабоп мақолалар, бадиалар (эсселар) ва ахборотлар бериб боришни режалаштираяпмиз.

Маълумки, халқимиз қадимий ёзма меросга, араб, форс, қадимий туркий тилларда битилган қўлёзмаларга бениҳоя бой. Бу борада биз асосий эътиборимизни сеҳрли-фантастик асарларга — ҳозиргача тақиқлаб келинган, дейлик, тошда гул ўстирган, дарёларни тескари оқизган, ўликни тирилтирган, хуллас, ақл бовар қилмайдиган мўъжизалар содир этган афсонавий қаҳрамонларга эга ёзма меросимиз намуналарига қаратамиз.

Ойномада, шунингдек, Ўзбекистон, қардош жумҳуриятлар ва чет эл ёзувчиларининг илмий-фантастик, саргузашт ва детектив асарлари ҳам мунтазам ёритиб борилади.

Янги «Сирли олам» ойномаси кашф қилажак янги оламлар, дунёнинг янгидан-янги сир-асрорлари ва ғаройиботларидан, замона фан ва техникасининг энг сўнгги кашфиёт ва башоратлари ҳақидаги қизиқарли маълумотлардан бехабар қолмайин десангиз, 1991 йил учун унга обуна бўлишга ҳозирдан шошилинг! Қоғоз танқислиги туфайли ойнома чакана савдога жуда кам миқдорда чиқарилади.

Келаси йил учун ойномага барча алоқа бўлимларида ёзилиш мумкин. Унинг бир сони нархи 70 тийин. Индекси 75243.

Қуйида «Сирли олам» саҳифаларида нашрга тайёрланаётган бадиаларнинг биридан парча эълон қилмоқдамиз. Бадиа тўла ҳолда ойноманинг илк сонларидан бирида чоп этилади.

Ҳожиакбар ШАЙХОВ,
«Сирли олам» ойномасининг бош муҳаррири.

Ия, наҳотки?!.

Шарбат ўрнига сув

ШАҲРИМИЗДАГИ БАЪЗИ САВДО ШОХОБЧАЛАРИДА ШУ ЙЎЛ БИЛАН ТЕКИН ДАРОМАД ОРТТИРИШМОҚДА

ИССИҚ кунларда мевалардан тайёрланган шарбатларни ичиш инсон учун жуда фойдали эканлигини ҳаммамиз жуда яхши биламиз. Агарда бу ичимлик муздек бўлса борми, тани-жонингиз янада роҳат топади. Мабодо шарбатга сув аралаштирилган бўлсачи? Бундай бўлиши мумкин эмас, дейсизми?

Чилонзор район озиқ-овқат савдоси идорасига қарашли А. Қосимова директорлик қилаётган 16-магазиндамиз. Савдо шохобчасининг кўча томонидаги шарбатлар бўлимида одам гавжум. Харидорлар ўзлари хуш кўрган беҳи ва узум шарбатидан, олма-узум ичимлигидан олиб ичмоқдалар. Сотувчи Т. Борисова юзингда кўзинг борми демасдан сув аралаштирилган шарбатларни сотиб, уларни алдамоқда.

— Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас, — деди магазиннинг бўлим мудири ўринбосари А. Циганков.

Лекин у шарбатларга қанча сув қўшилганлигини аниқлаб берадиган рефрактометр ёрдами билан анализни ўз кўзи билан кўргач ҳозирги довюраклигидан асар ҳам қолмади. Текширишлар шуни кўрсатдики, сотувчи Т. Борисова стаканга қуйиб сотган беҳи шарбатидан 7,5 фоиз, узум шарбатидан 10 фоиз, олма-узум шарбатидан 8 фоиз ҳар хил қаттиқ моддалар миқдори чиқди. Текшириш учун бизнинг кўз олдимизда очилган беҳи шарбати 14,5 фоиз, узум шарбати 14 фоиз, олма-узум ичимлиги эса 13,5 фоиз бўлиши керак экан. Стакандаги беҳи шарбатида 7 фоиз, узум шарбатига 4 фоиз, олма--узум шарбатига эса 5,5 фоиз сув қўшилган эди.

Бўлим мудири ўринбосари А. Циганков комбинатдан келтирилган яна бир бошқа 3 литрли беҳи шарбатини анализдан ўтказишимизни сўради. Бажардик. Рефрактометр яна 14,5 фоизни кўрсатиб сотувчи харидорнинг стаканидаги беҳи шарбатига 7 фоиз сув қўшилганлигини айтиб турарди.

Усмон Юсупов кўчасидаги Октябрь район озиқ-овқат савдоси идорасига қарашли И. Хазигалиева директорлик қилаётган 3-магазинда бўлганимизда олма-узум ичимлигига 3,5 фоиз, узум шарбатига 0,5 фоиз сув аралаштирилганлиги аниқланди. Олдинига шарбатларга сув аралаштириб сотиш гуноҳлигини, бу болалар саломатлиги учун катта зарар келтиришини айтиб турган директор сотувчиси қилиб қўйган гуноҳни кўриб, гапдан таққа тўхтади. Магазинда тўртта шарбат совутиб сотадиган аппарат бўла туриб, унинг фақат иккитаси ишларди.

Олой бозоридаги «Ташагропром»га қарашли «Наврўз» магазинининг (директори — Р. Рашидов) хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаётганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин шарбатлар бўлимидаги сотувчи М. Мирзабоеванинг қинғир иши бу ердаги харидорларни ранжитди. У ҳар бир стакани 15 тийин турадиган олма шарбатига 2,5 фоиз сув аралаштириб сотаётганида фош этилди.

— Кун иссиқ, сиз сотган шарбатдан кейин харидорлар бозордан хўл мева олиб ейишса қорнилари оғримайди-ми, — деб берган саволимизга у ер чизиб қолди.

Метронинг «Ташсельмаш» станциясида Ҳамза район озиқ-овқат савдоси идорасига қарашли 2-магазин (директор вазифасини бажарувчи М. Саидалихўжаева) жойлашган. Бу ер шаҳримиз атрофига қатнайдиган автобусларнинг охирги бекати бўлгани учун ҳам йўловчилар кўп. Магазин хизматчилари иссиқ кунларда кўчада ҳар хил муздек шарбат ичимликлар савдосини уюштириб жуда яхши иш қилишибди. Аммо 12 тийин турадиган олма-узум ичимлигини узум шарбати деб 20 тийиндан сотишаётгани бизни ранжитди. Сотувчи Г. Конбоева бу ҳам етмагандай олма-узум ичимлигига 5 фоиз сув аралаштириб юборган.

«Тошкент» меҳмонхонасининг биринчи қаватида жойлашган Киров район озиқ-овқат савдоси идорасига қарашли К. Раҳмедов директорлик қилаётган 66-магазинда харидорлар ҳар доим гавжум бўлади. Шарбатлар бўлимида ҳар куни 100 сўмлик савдо қилинади. Текшириш ўтказилган кун сотувчи Г. Абдуқосимова 2 тийинга харидор ҳақига хиёнат қилиб, помидор шарбатига 1 фоиз, олма шарбатига 0,5 фоиз ва узум шарбатига 2 фоиз сув қўшган. Худди шунга ўхшаш манзарага Ленин район озиқ-овқат савдоси идорасига қарашли М. Морозова мудирлик қилаётган 30-магазинда ҳам дуч келинди. Сотувчи Г. Саримамад ўғли помидор шарбатига 2 фоиз, олма-узум ичимлигига эса 2,5 фоиз сув қўшиб сотган.

Текширишлар шуни кўрсатмоқдаки, шаҳримиздаги шарбатлар билан савдо қилаётган кўпчилик магазинларда совет савдо қоидаси қўпол равишда бузилиб, харидорлар саломатлигига зарар етказилмоқда. Хўш, қачонгача шарбатларга сув қўшиб сотиш давом этади?

Раиса ГАЙНУЛИНА,
стандартлар давлат комитети Ўзбекистон республика бошқармасининг инспектори.
Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

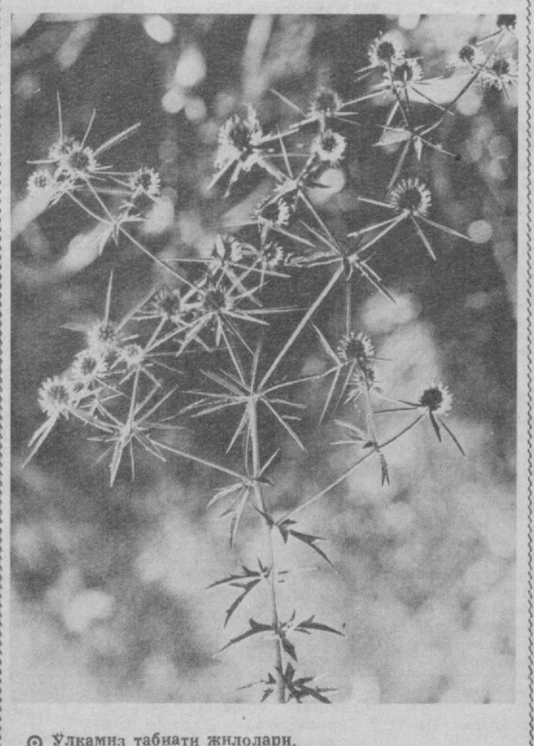

◉ **Ўлкамиз табиати жилолари.**
С. Маҳкамов сурат-лавҳалари.

Қиёмат қойим бўладими?

Фараз, башорат, тахмин

ҲОЗИРГИ кунда учар ликопчалар тилимиздан тушмай қолди. Ҳатто бу ҳақда эшитгудек бўлсак, ажабланмай ҳам қўйдик. Айниқса, кейинги бир-икки йил ичида уларнинг ташрифи шу қадар оммавий тус олдики, НУЖлар (номаълум учар жисм) келмаган гўша қолмади, ҳисоб. Аммо ҳалигача уларнинг Ерга нима мақсадда келишаётганини аниқ билолганимиз йўқ. Бунинг устига ўзга дунё вакилларининг биз билан очиқ мулоқот қилишни истамаётганлари одамларни анча ташвишга солиб қўйди. Шунинг учун ҳам НУЖларга бўлган қизиқиш кучайгандан кучайди, архивлар титкиланиб бир-биридан ноёб ҳужжатлар топилди, қизиқарли башоратлар дунёга келди.

Хўш, ўзга сайёраликлар аввал ҳам Ерга келишганми? Ерга келишдан мақсад одамларни ўрганишми ёки улар бу ерда бошқа ишлар билан ҳам машғул бўлишганми?

АҚШлик олимлар ундирган ноёб далилларга кўра, Ер сайёраси қадим-қадимдан ўзга дунё вакиллари учун савдо маркази бўлиб хизмат қилган. Олимлар бу маълумотни эр-хотин Бэтти ва Барни Хиллар билан бўлган фавқулодда ҳодиса туфайли билиб олишган.

1961 йилнинг сентябрь ойида эр-хотинлар учар ликопчага таклиф қилинадилар. Ўзга сайёраликлар уларни обдон тиббий кўрикдан ўтказиб, бир сўзли Бэттининг қийин-қистовлари туфайли ўзлари ҳақида ҳам бой маълумотлар беришга мажбур бўладилар. Аммо қайтар чоғда улар Бэтти ва Барни хотирасидан маълумотларни ўчириб ташлайдилар. Буни қарангки, ботиний онг қабул қилиб олган хабар ўчмай қолади. Улар Бэттига Зет-1 ва Зет-2 қўшалоқ юлдузларидан Ер сайёраси томон ўтган савдо йўли харитасини кўрсатгандилар. Эр-хотин Хиллардан олинган бу маълумотнинг ҳаққонийлигига ҳеч қандай шубҳа йўқ. Чунки сеҳрловчи (гипнозчи) Бенжамин Саймон ботиний онгда қолиб кетган бу ноёб янгиликни юзага чиқаргунча, эр-хотинлар билан беш-олти марта қайтадан сеҳрлаш амалини ўтказишига тўғри келди. Қўлга киритилган далиллардан энг ажабланарлиси шу бўлдики, харитадаги йўллар ҳақиқатан эски, қадимий йўллар бўлиб чиқди. Шунча вақтдан бери уйимизга меҳмонлар келиб-кетган, Ерда бемалол олди-сотди қилган эканлар-у, биз бу ҳақда туш ҳам кўрмай, бехабар қолаверган эканмиз. Хўш, буни қандай баҳолаш керак? Келган меҳмон уй эгаси билан салом-алик қилмайдими?

Ўзга дунё вакилларининг Ерга қилган беминнат ташрифларидан қуйидаги хулосага келиш мумкин: яъни, биринчидан, улар неча минг ёруғлик йилларини кўзлари қиймай, Ерга келишни канда қилмаётган эканлар, демак, сайёрамиз қандайдир қимматбаҳо, ноёб маҳсулот манбаидир. Ердан мунтазам равишда олиб кетилаётган маҳсулот эса ўз-ўзидан пайдо бўладиган ва янгиланиб турадиган бойлик экани табиий. Албатта, фойдали қазилма бойликлари шубҳадан холи. Чунки, ён-атрофда ўлик сайёралар қалашиб ётган бир пайтда, улар фақат қазилма бойликни деб, шунча йўлга овора бўлмасдилар.

Иккинчидан эса, биз тенг ҳуқуқли фазовий уюшмалар таркибига киритилмаганмиз. Шунингдек, Ер сайёраси тараққий этмаган сайёра сифатида тажриба маркази бўлиб, умумфазо қонуниятлари бизга нисбатан тадбиқ этилмаса керак. Агар Ер сайёраси бизга қарашли бўлмаса ёинки биз бу ерга фақат тажриба учун фазодан келтирилган бўлсак, унда ўзга дунё вакилларининг биз билан саломлашишлари шарт ҳам эмас. Бундан эса яна бошқа бир савол туғилади. Биз ўзи киммиз ва коинотдаги ўрнимиз қандай?

Фазодаги тараққий этган дунёларда ўлим бир кўринишдан иккинчи бир кўринишга ўтишни билдираркан, холос. Олий табақага мансуб ақлли мавжудотлар руҳсиз, ҳис-туйғусиз биороботларни, ҳатто турли даражадаги роботлашган жамоаларни бошқаришар экан. Демак, уларнинг маҳсулотида бир камчилик бор. Яъни, нозик руҳий моддиятни етиштиришда улар жиддий қусурга йўл қўйганлар. Олий онгнинг қудрати ҳам нозик руҳий моддиятига боғлиқ бўлиши керак. Лекин олий табақага мансуб бу мавжудотлар авваламбор ҳар нарсага қодирдирлар. Бундай пайтда мантиқан қуйидаги тўхтамга келиш мумкин.

Олий мавжудотлар зудлик билан пишиқ моддият (инсон танаси) учун «дала» ҳозирлайдилар ва у ерда нозик руҳий моддият етиштира бошлайдилар. Тайёр маҳсулот эса Коинотнинг энг чекка қисмларига жўнатилади. Шу йўсинда фазонинг инсон оёғи етмаган жойлари ҳам ўзлаштирилади. Зотан, фазо мустамлакасининг асоси ҳам уни нозик моддият билан таъминлашдан иборатдир. Чунки у фазо ҳолати ҳақида мунтазам равишда ахборот берувчи ажойиб воситадир.

Табиийки, «дала»га «боғбон» керак. Боғбон, яъни қодир худо «маҳсулот» сифатини доимо текшириб, саралаб туриши лозим. «Дала»ларни идора этишнинг энг мақбул тури олам қонуниятларини идрок қилишнинг ўзига хос намунаси бўлган диний таълимотдир. Бироқ унда дунёнинг умум тузилиши кўзда тутилган «дала»лар ҳам сир сақланган. Улар хаёлий, ақл бовар қилмас афсоналар орқали берилади. Қуръон, Инжилдаги ҳикоятлар ҳақиқатан гўзал, аммо тушунарсиз. Лекин шундай бўлса-да, одамлар уни ҳеч бир эътирозсиз қабул этадилар.

Бизнинг фожиавий хатолигимиз муқаддас диний китобларни унутганимизда, уни тушунишга интилмай, худони тўғридан-тўғри йўққа чиқарганимизда бўлди. Балки аввалроқ Қуръон ва Инжилда ёзилган сатрларнинг маъно-мағзини чақиб, атрофлича ўрганганимизда бугунги аҳволга тушиб ўтирмасмидик.

1929 йили мамлакатимизда фазодан ғойибона мактуб келади ва у «Рабочая трибуна» газетасида чоп этилади. Бу ўзига хос эслатма эди. Унда муқаддас диний китоблар ҳисобланмиш Инжил, Таврот ва Қуръони Шариф бизга ўзга оламлик яратувчиларимиз томонидан юборилгани уқтирилган. Мактубда ёзилишича, ушбу китоблар Ер сайёрасида одам ўзини қандай тутиши кераклиги ҳақидаги ҳужжат экан. Унда ўзга дунёлар борлигига ҳам, Ердаги ҳаёт синов учун берилганига ҳам ишорат қилинган.

Агар Қуръон, Инжил, Таврот сингари диний китоблар тараққиётнинг 2000 йилга мўлжалланган ҳаракат дастури бўлса, унда келажагимиз нима билан тугашини олдиндан билиб олишимиз мумкин. Бунинг учун шак-шубҳасиз дин тарихига мурожаат этиш зарур. Хўш, нима учун қадимги Римда насроний (христиан) дини айнан I асрда пайдо бўлган. Зотан, диннинг қаерда ва қачон пайдо бўлишида ҳам ўзига хос ҳикмат бор. Чунки I асрга келиб, Римда ҳаёт турмуш тарзи шу қадар тубанлашиб кетганки, одамлар юнон маданияти гуллаган чоғда эришган барча маънавий бойликларидан буткул маҳрум бўлаёзганлар. Фоҳишабозлик, бузуқлик, жувонбозлик ёппасига авж олиб кетган. Жамиятнинг маънавий таназзули ҳатто расмий тус олишгача бориб етган.

Шундай оғир вақтда абадий руҳ хусусидаги таълимот одамларни разолат ботқоғидан қутқарувчи бир кучдай вужудга келган. Улар диндан омонлик излаганлар. У инсониятни ҳақ сари, адолат ва олижаноблик йўлига бошловчи ягона ҳакам бўлиб қолган. Одамзот шу тарзда икки минг йилга мўлжалланган руҳиятнинг истиқбол дастурини қўлга киритган...

Диннинг саралловчи куч эканини исботловчи яна бир далилни ёдга олайлик.

Масалан, қора инквизация ҳукмронлик қилган, ўрта асрда вабо, ўлат сингари мудҳиш касалликларнинг тарқалиши ҳам бежиз эмасди. Чунки бу даврда ҳам бадахлоқлик авж олган, одамлар диндан қўрқмай қўйганлар. Натижада улар худонинг ғазабига учраганлар ҳамда вабо ва ўлат сингари касалликлар ўн миллионлаб кишилар ҳаётини олиб кетган, Европа давлатлари эса деярли емирилиш даражасига етганлар.

Балки кейинги йилларда СПИДдек баттол касалликнинг тарқалишида ҳам фожиавий қонуният бордир. Агар ўрта асрда «цивилизация» тажрибаси янги бошланган бўлса, ҳозирги кунга келиб, у ўз мантиқий ниҳоясига етаёттандир. Шу тарзда Қуръон ва Инжилдаги ёзувлар мағзини чақа борсак, уларнинг нақадар ҳаётий эканига тан берамиз. Келинг, диний китобларни илмий асослашга бир уриниб кўрайлик-чи!..

Мавлуда ИБРОҲИМОВА тайёрлаган.

◉ **(Мақола турли ноёб ҳужжатлар, рўзнома мақолалари асосида рус тилидан таржима қилинди).**

Маҳаллалар ҳақида

«Энг, энг, энг...» рукуни остида берилаётган туркум мақолалар кўпчилик эътиборини тортмоқда. Шахсан мен жумҳуриятимиз пойтахтига яқин яшаб туриб ҳали кўп нарсаларни билмаслигимга ишонч ҳосил қиляпман. Тошкент шаҳридаги энг, энг, энг... маҳаллалар ҳақида ҳам маълумот беришнинг иложи йўқми?

Р. РАҲМОНОВ,
Тошкент районидаги «Гултепа» маҳалласида яшовчи фуқаро.

Рўзномамизга мактуб йўллаган муштарийнинг илтимосига кўра Тошкент шаҳри маҳаллалари ҳақида шу йил чиқарилган маълумотномадан фойдаланиб, қуйидагиларни маълум қилишни лозим топдик:

◉ ТОШКЕНТ шаҳридаги энг аҳолиси кўп маҳалла Чилонзор районидаги «Дўмбиробод» ҳисобланади. Бу маҳалладаги 2210 хонадонда 13 минг 700 киши истиқомат қилмоқда.

◉ ПОЙТАХТДАГИ энг кўп маҳалла Октябрь районида жойлашган. Жами — 57 та.

◉ ЭНГ кам маҳалла Бектемир районида ҳозирча иккита. Қолган турар жойлар ҳали маҳалла сифатида шаклланмаган.

◉ ЭНГ кўп хонадон Ҳамза районидаги Шумилов маҳалласида эканлиги қайд қилинган. Жами — 1496 та.

◉ ТУБ миллатга мансуб энг кўп аҳоли Акмал Икромов районида яшайди. Ўзбеклар аҳолининг 97,6 фоизини ташкил этади.

◉ МАҲАЛЛА қўмитасида энг узоқ вақтдан бери раислик қилаётган Насрулло Абдуллаевдир. Бу киши Октябрь районидаги «Туркқўрғон» маҳалласи қўмитасини 1950 йилдан бери бошқариб келмоқда.

◉ ЭНГ кенжа маҳаллалардан бири Аҳмад Яссавий ҳисобланади. Ҳамза районидаги ушбу жамоа «Ғалабанинг 40 йиллиги». даҳасидаги кўп қаватли турар жойда шу йил апрель ойида ташкил этилди.

Саъдулла ШОДИЕВ.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

3 сентябрдан 9 сентябргача

Душанба, 3

● ЎзТВ I

17.30 Кўрсатувлар тартиби.
17.35 Янгиликлар.
17.40 «Ромка, Фомка ва Артос». Қўғирчоқ фильм.
18.10 «Қувноқлар даврасида». Наманган шаҳридаги 17-болалар боғчасида тарбияланувчиларнинг чиқиши.
18.35 «Шаҳрисабз». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
18.55 «Ҳуқуқ ҳаётимизда».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Нафосат шайдолари». Мусиқий кўрсатув.
20.30 Москва. «Время».
21.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Илк қадамлар...».
22.00 «Ахборот».
22.20 «Жиноят қидирув бўлими бошлиғи ҳаётидан». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.05 «Китобсеварлар» (рус тилида).
18.45 «Турмуш ташвишлари». Телефильм.
19.15 «Мутлоқ устунлик билан». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

20.30 Москва. «Время».
21.00 «Мусиқий программа». Пролетар ноҳияси халқ театрининг чиқиши (тожик ва ўзбек тилларида).
21.40 «Мустақил бўлиш даври». Телевизион ҳужжатли фильм.
22.00 «Ахбор».
22.20 «Навиди Душанбе».
22.50 «Қузғунлар ўлжасини бўлишмайди». Бадиий фильм. 1-серия (рус тилида).

● МТ I

6.00 «120 минут».
8.00 Телевизион ҳужжатли фильмлар премьераси: «Жамулжам бўлиб пудратга» (Тошкент), «Қадрдон уйнинг ҳарорати» (Фрунзе шаҳри).
8.30 Футбол шарҳи.
9.00 Смоленск рус халқ хорининг концерти.
9.45 «Эски уй». «Арбат мотивлари» сериясидан телевизион бадиий фильм («Союзтелефильм»).
11.00 «Дунё бўйлаб». Альманах.
12.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
12.40 Хоккей. СССР чемпионати. «Динамо» (Рига) — МАСК. 2 ва 3-даврлар. Ригадан кўрсатилади.

* * *

15.30 Болалар соати (француз тили дарси билан).
16.30 В. И. Ленин номли МПГУ «Млада» хорининг концерти.
16.45 «Қишлоқ янгиликлари». Панорама.
18.00 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
18.30 «Шарқий Сибирь». Киножурнал.
18.40 «Чол қандай қилиб сигирини сотди». Мультфильм.
18.45 «Биз ва иқтисодиёт».
19.30 Австралия телевидениесининг беш оқшоми. «Йирик планда— Австралия жониворлари». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
20.30 «Время». Янгиликлар телевизион хизмати.
21.00 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар).
21.05 Футбол шарҳи.
21.35 Австралия телевидениесининг беш оқшоми. «Хат орқали топилган қайлиқ». Телевизион бадиий фильм премьераси.
23.00 СССР Давлат камер оркестрининг концерти.
24.00 «ТСН». Янгиликлар телевизион хизмати.

● МТ II

8.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари.

Ўқув программаси

8.15 «Алексей Саврасов». Илмий-оммабоп фильм.
8.35, 9.35 Адабиёт. 9-синф. «Игорь полки» ҳақида сўз ва рус маданияти.
9.05 Итальян тили.
10.05 «Сиз яратган боғ».
10.35, 11.40 Астрономия. 11-синф. Астрономиянинг асосий усуллари.
11.05 Илмий-оммабоп фильмлар: «Томаззо Кампанелла», «Владимир Соловьев. «Сўнгги воқеалар муносабати билан...».

*

12.10 «Болдино кузи». Концерт программаси.
12.40 Такрорий телефильмлар сеанси. «Янги кунга таъзим қил». 1 ва 2-сериялар («Ереван» телефильмлар студияси).
14.30 «Торларда, клавишларда ва...».

* * *

16.30 «Сирли тоғ кийиги». Мультфильм.
16.45 Коллаж (реклама, ахборот, эълонлар).
16.50 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Қирралар» (Нижний Новгород).
18.00 «Время» (сурдо таржимаси билан).
18.30 «Телевизион мусиқий абонемент». Композитор Эдисон Денисов билан концерт-учрашувда.
19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Биздачи...».
19.45 «Вертикаль». Совет джаз мусиқаси тарихи ҳақида телефильм.
20.35 «Фақат бир сатр». Қалмиқ халқига нисбатан адолатнинг тикланиши ҳақида.
21.10 Халқ куйлари.
21.20 «Порлоқ орзулар». А. Куприн ҳикоялари асосида телеспектакль.

Сешанба, 4

● ЎзТВ I

11.30 «Бу ерда Крилов бўлган эди». Телефильм.
12.00 «Доира оҳангида». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»).
12.30 Такрорий фильмлар экрани. «Мутлоқ устунлик билан». Бадиий фильм.
13.45 ЎзТВ жавонидан. П. Қодиров. «Олмос камар». Видеофильм. 1-қисм (такрор.).

* * *

17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 Янгиликлар.
17.30 «Ўзбек тилини ўрганамиз» (такрор.).
18.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Нефтчи» (Боку). «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж. Танаффус пайтида— «Ахборот» (рус тилида).
19.45 «Камолат сари». Муножот Тешабоева, Маъмуржон Тўхтасинов.
20.30 Москва. «Время».
21.00 «Бевосита мулоқот». Телетомошабинлар саволларига Ўзбекистон ССР Социал таъминот вазирлиги раҳбарлари жавоб берадилар.
22.00 «Ахборот».
22.20 Экранда — кинокомедия. «Хўжа Насриддиннинг ўн иккинчи қабри» («Тожикфильм»).
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.05 «Оддий кун». Телефильм.
18.15 «Ўзбекистон юлдузлари». Жумҳурият камер оркестрининг концерти.
19.00 Экранда — кинокомедия. «Бетайин кишилар» («Мосфильм»).

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

20.30 Москва. «Время».
21.00 «Армуғон». Концерт программаси.
21.40 «Бани одам аъзои якдигаранд».
22.00 «Ахбор».
22.20 «Суханворони Ҳамзабон». Алтоф Ҳусайн Хомий.
23.00 «Қузғунлар ўлжасини бўлишмайди». Бадиий фильм. 2-серия (рус тилида).

● МТ I

6.00 «120 минут».
8.00 «Квартира масаласи». Телефильм (Свердловск).
8.30 «Нафис оҳанглар». И. Штраус (ГДР телевидениеси).
9.15 «Майда ёққан қор». Телевизион бадиий фильм («Грузтелефильм»).
10.25 «Бу бўлган... бўлганди...».
10.50 Болалар соати (француз тили дарси билан).
11.50 Коллаж.
12.00 «Время».
12.40 «Ўзинг билан олиб кет». Телевизион бадиий фильм.
13.55 «Шон-шавкатли Муром шаҳридан». Телефильм.

* * *

15.45 «Ёрдамга чақираман...». «Қизил Крест эшигини қоққанда».
16.45 «Бор бўл, мусиқа!».
17.25 «Объектив».
18.00 «Время».
18.30 «Сиёсий мулоқотлар».
19.00 Австралия телевидениесининг беш оқшоми. «Мовий Фин». Телевизион бадиий фильм премьераси.
20.30 «Время».
21.00 Долзарб интервью.
21.10 Австралия телевидениесининг беш оқшоми. «Адолат тош-тарозиси». Уч сериялн телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия — «Полициячининг оддий иш кунлари».
22.35 «Сўз». Адабий-бадиий программага илова. «Русофиллар кимлар?».
23.15 «ТСН».

● МТ II

8.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари.

Ўқув программаси

8.15, 9.25 «Россия омон бўлса...». Илмий-оммабоп фильм.
8.35, 9.45 Теварак-атроф билан танишиш. Биринчи бор биринчи синфга.
8.55 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.05 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
10.35 Биология. 6-синф. Ўсимликлар ва биз.
11.05 «Виктор Васнецов. Хотиралар». Телефильм.

*

11.35 «Сударушка» вокал квартетининг концерти. Свердловскдан кўрсатилади.
11.55 РСФСР Компартияси таъсис съезди иккинчи босқичининг очилиши.
12.40 «Порлоқ орзулар». А. Куприн ҳикоялари асосида телеспектакль.
13.55 Ритмик гимнастика.

* * *

16.30 Ҳужжатли фильмлар премьераси: «Ҳар қандай кучдан устун» (Иркутск), «Экранда Сибирь» (Ғарбий Сибирь кинохроника студияси).
17.00 Ритмик гимнастика.
17.30 «Томошабинлар меҳри соврини» кинофестивали. Россия қишлоқларининг тақдири ҳақида телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Киров шаҳри).
18.00 «Время» (сурдо таржимаси билан).
18.30 «Орзуларим, тарк этманг». Леся Украинканинг ҳаёти ва ижоди ҳақида фильм-концерт.
19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Чу, тойчоғим».
19.45 Л. Кондирев шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар.
20.05 «Соғлом турмуш тарзи». Подольскдаги ёзги спорт байрами ҳақида.
20.30 РСФСР Олий Совети сессиясининг кундалиги.
21.30 «Гидон Кремер Ригада ва концертдан кейинги интервью» (Рига).
22.00 РСФСР Компартиясининг съездида. Информацион кўрсатув.

Чоршанба, 5

● ЎзТВ I

11.30 «Синюшканинг қудуғи». Болалар учун фильм.
12.00 Такрорий фильмлар экрани. «Бетайин кишилар». Бадиий фильм.
13.30 ЎзТВ жавонидан. П. Қодиров. «Олмос камар». Видеофильм. 2-қисм.

* * *

17.30 Кўрсатувлар тартиби.
17.35 Янгиликлар.
17.40 «Митти фаришта». Жиззах вилояти қўғирчоқ театрининг спектакли.
18.25 «Фанга бағишланган умр». Академик О. С. Содиқов. В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат дорилфунунининг 70 йиллиги олдидан.
19.00 «Дала неъматлари — эл дастурхонига».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Тетива». Манзарали фильм.
20.00 Жумҳурият касаба уюшмаларининг XIV съезди олдидан.
20.30 Москва. «Время».
21.00 «Драга». Телефильм.
21.10 Вилоят мусиқа театрларининг яккахонлари ижросида концерт.
22.00 «Ахборот».
22.20 «Хотира». Ёзувчи Ўктам Усмоновнинг хотирасига бағишланган кўрсатув.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.05 «Дарёлар қаерда йўқолади». Телефильм.
18.25 «Қишлоқ изқувари». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).
19.50 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Миришкорлар». Тошкент вилояти Оққўрғон ноҳияси пахтакорларининг ишлари ҳақида.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

20.30 Москва. «Время».
21.00 «Сумане аз ҳар чамане».
22.00 «Ахбор».
22.20 «Ҳаёти деҳот». Тележурнал.
23.10 «Оддий мўъжизалар». Телефильм.

● МТ I

6.00 «120 минут».
8.05 Мультфильмлар: «Сахий эртак», «Дадабой ва будильник».
8.30 Бутунроссия конкурсининг лауреати С. Лукин чалади (домра).
8.45 «Объектив».
9.20 «Мўъжизасиз мўъжизалар».
10.20 «Эфирда мусиқа». Сайланмалар.
10.50 «Сўз». Адабий-бадиий программага илова. «Русофиллар кимлар?».
1.30 Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Тоғларимиз ҳақида афсона ва қисса», «Лакрица».
12.00 «Время».
12.40 Ф. Легар. «Граф Люксембург». Москва Давлат оперетта театрининг спектакли.

* * *

15.40 «Овоз йўлидаги икки портрет: Изабелла Юрьева ва Вадим Козин».
16.45 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
17.45 «Ажойиб кун». Мультфильм.
18.00 «Время».
18.30 Рус қўшиқларини Л. Иванова ижро этади.
18.40 Австралия телевидениесининг беш оқшоми. «Тўртинчи истак». Телевизион бадиий фильм премьераси.
20.30 «Время».
21.00 Коллаж.
21.05 Австралия телевидениесининг беш оқшоми. «Адолат тош-тарозиси». Уч сериялн телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия — «Ғирром ўйин».
22.25 «Л. Троцкий». Тарихчи Д. Волкогонов ҳикоя қилади.
23.05 «ТСН».

● МТ II

8.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари.

Ўқув программаси

8.15 «Мен урушни калтаклайман» (рассом В. В. Верещагин). Илмий-оммабоп фильм.
8.35, 9.35 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. Мактаб компьютери.
9.05 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.05 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
10.35, 11.35 Умумий биология. 10-синф. Ч. Дарвин. Ҳаёти ва илмий асарлари.
11.05 «Анри де Сен-Симон». Илмий-оммабоп фильм.

*

12.05 «Гидон Кремер Ригада ва концертдан кейинги интервью».
13.05 «Мактаб». Телефильм.
13.35 Такрорий телефильмлар сеанси. «Тушетия чўпонлари». 1-серия (Грузия).

* * *

16.30 «Даврни танламайдилар». Т. ва С. Никитинлар иштирокида фильм-концерт (Ленинград).
17.00 Коллаж.
17.05 «Шоҳона зиёфат орасида...». Телефильм премьераси. А. К. Толстой ҳаёти ва ижоди ҳақида (Нижний Новгород).
18.00 «Время» (сурдо таржимаси билан).
18.30 «Мовий водийдаги гулхан ёнида». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Иркутск).
18.50 Коллаж.
18.55 «Янгра, Урал гармони». Челябинскдан кўрсатилади.
19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Сеҳрланган ўрмон».
19.45 РСФСР Олий Совети сессиясининг кундалиги.
20.45 Золтан Кочиш Шопен асарларини чалади (Венгрия).
20.55 РСФСР Компартиясининг съездида.
21.25 Футбол. Ёшлар командалари ўртасида Европа чемпионати. Финал. Югославия — СССР терма командалари. Югославиядан олиб кўрсатилади.

Пайшанба, 6

● ЎзТВ I

11.30 «Эзгуликни ардоқланг». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
12.05 Такрорий фильмлар экрани. «Қишлоқ изқувари». Бадиий фильм.
13.30 ЎзТВ жавонидан. П. Қодиров. «Олмос камар». Видеофильм. 3-қисм.

* * *

17.30 Кўрсатувлар тартиби.
17.35 Янгиликлар.
17.40 «Мис тоғ бекаси», «Потя ва Потиха». Мультфильмлар.
18.20 «Халқ куйларини қалбингда асра». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»).
18.55 «Хизмат кўрсатиш тармоқлари». Чирчиқ шаҳри аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг фаолияти ҳақида.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 «Алифбо сабоқлари».
20.20 Долзарб мавзу.
20.30 Москва. «Время».
21.00 Ўзбекистон ССР Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
21.20 «Ўзбек яллалари». Мусиқий кўрсатув.
22.00 «Ахборот».
22.20 «Марияга аталган олмослар». Бадиий фильм («Мосфильм»).
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.05 «Елканли кема этди асир мени...». Телефильм.
18.25 «Излаб топ мени, Лёня». Бадиий фильм («Ленфильм»).

Тижорат кўрсатуви

19.50 «Техника тараққиёти йўлидан». Тошкент трактор заводи қайта қуриш йилларида. 1-кўрсатув (рус тилида).

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

20.30 Москва. «Время».
21.00 «Дурдона». Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист Саида Файзалиева рақсга тушади.
21.25 «Бизнинг умумий ишимиз». Қурувчилик касбларига ишчи кадрлар тайёрлаш муаммолари.
22.00 «Ахбор».
22.20 «Оҳанги зиндаги». Публицистик кўрсатув.
23.20 «Йўл ёқасидаги уй». Телефильм.

● МТ I

6.00 «120 минут».
8.05 «Хотира куни». XIX асрдаги машҳур украин маданият арбоби В. В. Тарновский ҳақида телефильм.
8.35 Новосибирскдаги Академшаҳарчада фольклор фестивали.
9.15 «Худди мушук билан кучукдай». Мультфильм.
9.30 «Бор бўл, мусиқа!».
10.10 «Л. Троцкий». Тарихчи Д. Волкогонов ҳикоя қилади.
10.50 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
11.50 Коллаж.
12.00 «Время».
12.40 «Мусиқа театрда, кино ва телевидениеда». Композитор А. Петров.
16.45 «ТелеЭКО» журнали.
17.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.00 «Время».
18.30 «Мусиқий хазина». Рус романсларини СССР халқ артисти И. Архипова ижро этади.
19.05 Долзарб интервью.
19.15 Австралия телевидениесининг беш оқшоми. Телевизион ҳужжатли фильмлар премьераси: «Тропик ўрмон симфонияси», «Юверия» бабаки».
20.30 «Время».
21.00 Австралия телевидениесининг беш оқшоми. «Адолат тош-тарозиси». Уч сериялн телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия — «Ҳокимият».
22.15 Фестиваллар. Конкурслар. Концертлар.
23.15 «ТСН».

● МТ II

8.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари.

Ўқув программаси

8.15 «Мусаввир Петров-Водкин». Илмий-оммабоп фильм.
8.35, 9.35 Табиатшунослик. 4-синф. Она-замин.
9.05 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.05 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
10.35, 11.35 Биология. 8-синф. Қисқичбақалар қаерда яшайди?
11.05 «Исёнкор князь». Илмий-оммабоп фильм.

*

12.05 Футбол. Ёшлар командалари ўртасида Европа чемпионати. Финал. Югославия — СССР терма командалари. Югославиядан кўрсатилади (5 сентябрдаги кўрсатув такрорланади).
13.45 Такрорий телефильмлар сеанси. «Тушетия чўпонлари». 2-серия.
15.00 Ритмик гимнастика.

* * *

16.30 Ритмик гимнастика.
17.30 Белоруссия ССР Давлат телерадиоси. «Виолончелист ҳаётидан» (Минск).
17.55 Коллаж.
18.00 «Время» (сурдо таржимаси билан).
18.30 Хотин-қизлар колонияларининг болалар уйидаги болалар ҳақида ҳужжатли фильм премьераси («Қозоқфильм»).
18.40 Футбол. СССР чемпионати. «Торпедо» — «Динамо» (Киев). 2-тайм. «Торпедо» стадионидан кўрсатилади.
19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Биз сузишни ўрганамиз».
19.45 РСФСР Олий Совети сессиясининг кундалиги.
20.45 П. И. Чайковский романсларини К. Лисовский ижро этади.
21.00 Футбол. СССР чемпионати. МАСК — «Ротор». В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади.
22.50 РСФСР Компартиясининг съездида. Информацион кўрсатув.

Жума, 7

● ЎзТВ I

11.30 «Мюнхаузеннинг саргузаштлари», «Сирли қулф». Мультфильмлар.
12.00 Такрорий фильмлар экрани. «Излаб топ мени, Лёня». Бадиий фильм.

* * *

17.30 Кўрсатувлар тартиби.
17.35 Янгиликлар.
17.40 «Ғаройиб саргузашт», «Оддий ва хавфли саргузашт». Қўғирчоқ фильмлар.
18.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Кубань» (Краснодар). «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж. Танаффус пайтида — «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Жумҳурият театр арбоблари уюшмаси қошидаги «Ўзбекистон» мусиқий-хореографик театр-студиясининг концерти.
20.30 Москва. «Время».
21.00 Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллиги олдидан. «Навоийхонлик». Мусиқий кўрсатув.
21.50 «Одобнома».
22.00 «Ахборот».
22.20 «Жуда керакли одам». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.10 «Фасл жилолари». Телефильм.
18.25 «Партизан ертўласининг сири». Бадиий фильм (А. Довженко номли киностудия).
19.30 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Айни ҳаракат пайти». Бевосита мулоқот. Табиат муҳофазаси ҳақида (рус тилида).

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

20.30 Москва. «Время».
21.00 «Инсон ва қонун». Тележурнал.
21.40 «Она ва бола».
22.00 «Ахбор».
22.20 «Санъат усталари». Тожикистон ССР халқ артисти Рафаэл Толмасов.
23.20 «Гипноз ва саломатлик». Психотерапевт Муллозуҳур Тоҳирий телесеанси.

● МТ I

6.00 «120 минут».
8.05 Мультфильмлар: «Энг билимдон қуён», «Топчумба».
8.30 «Кўкторғоқлар». Телефильм премьераси (Таллинн).
9.10 Фестиваллар. Конкурслар. Концертлар.
10.10 «Йил фасллари». Сентябрь.
11.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
12.00 «Время».

* * *

16.45 Мультфильмлар: «Тайёрланмаган дарслар мамлакатида», «Бир» баҳо билан содир бўлган воқеа».
17.15 Бразилиянинг миллий байрами — Мустақиллик эълон қилинган кунга. «Бразилия калейдоскопи».
18.00 «Время».
18.30 Мультфильмлар: «Данило ва Ненила». 1 ва 2-фильмлар.
18.50 Австралия телевидениесининг беш оқшоми. «Шторм боласи». Телевизион бадиий фильм.
20.30 «Время».
21.00 Ички Ишлар вазирлиги маълумотларига кўра.
21.15 Австралия телевидениесининг беш оқшоми. Австралиянинг 200 йиллигига бағишланган концерт.
22.30 Коллаж.
22.35 «Бу бўлган... бўлганди...».
22.55 «ТСН».
23.10 «Команда». Иккинчи тажриба. «Нигоҳ» «Машина времени» группасини таништиради.

● МТ II

8.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари.

Ўқув программаси

8.15, 9.25 «Чюрленис олами». Телефильм.
8.35, 9.45 Адабиёт. 5-синф. Топишмоқ.
8.55 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.05 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
10.35, 11.35 Жуғрофия. 6-синф. Жуғрофик кашфиётлар тарихидан.
11.05 «Бурда моден» таклиф этади...

*

12.05 «Тўкилган барглар». Телевизион ҳужжатли фильм.
12.55 «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар» (ГДР).
13.55 Такрорий телефильмлар сеанси. «Тушетия чўпонлари». 3-серия.

* * *

16.30 Она ва бола саломатлиги муаммолари ҳақида кўрсатув (Чебоксари).
17.05 Коллаж.
17.10 Спорт ҳамма учун.
17.25 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. «Бобом ва менинг қўшиқларимиз» (Хабаровск).
18.00 «Время» (сурдо таржимаси билан).
18.30 Иттифоқдош жумҳуриятлар кинопублицистикаси. Табобатнинг ахлоқий аспектлари мавзуида телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Минск).
19.20 «Ғаройиб кит боласи». Мультфильм.
19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Мурзилка» ҳузурида меҳмонда».
19.45 РСФСР Олий Совети сессиясининг кундалиги.
20.45 «Маруся хола». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар («Беларусьфильм»).
22.55 РСФСР Компартиясининг съездида. Информацион кўрсатув.

Шанба, 8

● ЎзТВ I

9.00 «Ассалому алайкум». Мусиқий кўрсатув.

*

10.00 «Пан Кляксанинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 1-серия (СССР—ПХР).
11.40 Анвар Обиджон. «Қўнғироқли ёлғончи». Й. Охунбобоев номидаги жумҳурият Ёш томошабинлар театрининг спектакли.
13.00 Ёш ижрочилар концерти.

Тижорат кўрсатуви

13.45 «Иш ўнгидан келганда...». Фарғона вилояти «Агрокоммунстройремонт» трестида уй-жой қурилиши ишлари ҳақида.

* * *

17.45 Кўрсатувлар тартиби.
17.50 «Фил ва Кушча». Қўғирчоқ фильм.
18.00 «Ўзбек тилини ўрганамиз».
18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Наманган гуллари».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 «Эстрада шинавандалари, Сизлар учун!».
20.15 «Тоғ кўллари сири». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
20.30 Москва. «Время».
21.00 Оқшом эртаклари.
21.15 «Ёдгорлик». Ёзувчи ва драматург Беҳбудий.
22.00 «Ҳафтанома».
22.40 «Артист»нинг хайрлашув гастроли». Бадиий фильм («Мосфильм»).
00.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 «Савту калом». Гулрухсор шеърлари асосида адабий-мусиқий кўрсатув.
9.50 «Ғолиб». Бадиий фильм.
11.05 «Хазонрезгилик пайти». Фильм-спектакль. 1 ва 2-сериялар (рус тилида).

* * *

17.45 Кўрсатувлар тартиби.
17.50 Болалар учун концерт.
18.15 «Ғолиб». Бадиий фильм.
19.30 «Новости».
19.50 Ҳалил-ал-Мадхун. «Ўғрилик». Теленовелла премьераси.
20.30 Москва. «Время».
21.00 «Нури зиндаги». Ленинобод шаҳри.
22.00 «Ахбор».
22.20 «Нури зиндаги» кўрсатувининг давоми.

● МТ I

6.00 «120 минут».
8.00 «Чашмалар».
8.30 «Сиз яратган боғ».
9.00 Москва шаҳар хореографик коллективларининг концерти.
9.40 «Партнёр». Тижорат хабарномаси.
10.10 «Инсон. Ер. Коинот».
11.10 Сергей Тарасов чалади (фортепьяно).
11.30 «Ғолиблар».
12.30 Корея халқ армияси ашула ва рақс ансамблининг концерти.
13.00 Полтава бадиий музейи.
13.25 Болалар учун фильм. «Том Сойер ва Гекльберри Финнинг саргузаштлари». 1 ва 2-сериялар (Одесса киностудияси).
15.45 «Оғир юк». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари билан курашган Рига шаҳрилик ҳуқуқ ҳимоячиси В. Богданов ҳақида телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Экран» ва ижтимоий-сиёсий кўрсатувлар Бош муҳарририяти).
16.30 «Ҳайвонот оламида».
17.30 «Халқаро панорама».
18.15 «Анна Ахматова ҳақида хотиралар». Телевизион фильм премьераси.
19.20 «Буқаламун». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия (Литва телевидениеси).
20.30 «Время».
21.00 СССР ҳукуматида.
21.10 «Буқаламун». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
22.15 «Қуш учганда». Р. Карцев ва В. Ильченко иштирокида телевизион спектакль премьераси. Муаллиф — М. Жванецкий.
23.50 «ТСН».
00.05 Чет эл эстрадаси артистларининг концерти.

● МТ II

7.30 Эрталабки бадан тарбия машқлари.
7.50 Мамлакат театрлари намойиш этади. «Ахлатхона». Ногин драма театри фильм-спектаклининг премьераси. Муаллиф — А. Дударев.
10.45 Миллий баскетбол ассоциацияси профессионаллари ўртасида баскетбол бўйича АҚШ чемпионати. Финал. «Портленд» — «Детройт».
11.45 «Оила» телепрограммаси.
12.45 «Майдон». Спорт программаси.
13.45 «Ҳамдўстлик» видеоканали.

●
16.15
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
●

18.45 «Уч айиқ». Мультфильм.
18.55 В. Пикайзен чалади (скрипка).
19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Ўзга сайёраликлар». 1-кўрсатув.
19.45 Эркин кураш. Жаҳон чемпионати. Япониядан кўрсатилади.
20.30 «Время» (сурдо таржимаси билан).
21.00 РСФСР Олий Совети сессиясининг кундалиги.
22.00 Катталар учун мультфильмлар: «Қандай қилиб инсон бўлиш мумкин», «Барча шайтонларни доғда қолдириб».

Тунги сеанс

22.40 «Севимли қўшиқлар». Киноконцерт.
23.20 «Иккиёқлама ўйин». «Полициянинг телефони «110» туркумидан телевизион бадиий фильм (ГДР).

Якшанба, 9

● ЎзТВ I

9.00 «Ассалому алайкум». Мусиқий кўрсатув.

*

10.00 «Пан Кляксанинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 2-серия.
11.40 «Қувноқ стартлар». Киев шаҳар «Каштан» ҳамда Бухоро вилояти «Зарафшон» командалари ўртасидаги мусобақа.
12.25 «Деҳқон юмушлари».
13.00 «Алифбо сабоқлари» (такрор.).

* * *

18.00 Кўрсатувлар тартиби.
18.05 «Ажойиб майдон». Мультфильмлар тўплами.
18.45 «Қўшиғим, жон қўшиғим». «Бойчечак» хорининг композиторлар билан учрашуви.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 «Буюк муҳаддис». Ат-Термизий таваллудининг 1200 йиллиги олдидан.
20.30 Москва. «Время».
21.00 Ўзбек куйларидан концерт.
22.00 «Ахборот».
22.20 «Фарҳоднинг жасорати». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 «Сапеда». Мусиқий ахборот.
10.05 «Ҳар бир кишига ва барчага». Реклама.
10.15 «Билим» байрами. В. И. Ленин номидаги Маданият ва истироҳат боғидан репортаж.
10.55 «Илҳом чашмалари». Фильм-концерт.
12.00 Танкчилар кунига бағишланган кинопрограмма.
12.45 «Қуюн». Бадиий фильм (рус тилида).

* * *

18.00 Кўрсатувлар тартиби.
18.05 «Қуюн». Бадиий фильм (рус тилида).
19.40 «Меҳроб». Ховалинг ноҳияси.
20.30 Москва. «Время».
21.00 «Гулчин». Концерт программаси.
22.00 «Ҳафта». Информацион кўрсатув.
22.30 «Фарҳанг ва ҳунар». Тележурнал.
23.50 «Телетомошабин ҳамроҳи».

● МТ I

7.30 Спорт ҳамма учун.
7.45 Ритмик гимнастика.
8.15 «Спортлото» тиражи.
8.30 «Эрта саҳарлаб». Болалар учун кўрсатув.
9.30 «Ватан хизматида».
10.30 Тонгги дам олиш программаси.
11.00 «Саёҳатчилар клуби».
12.00 «Здоровье».
12.45 «Мусиқий киоск».
13.15 «Агрохимнинг жанубий дарвозалари». Ҳужжатли фильм премьераси («Рапид» студияси).
13.35 Болалар учун фильм. «Том Сойер ва Гекльберри Финнинг саргузаштлари». 3-серия.
14.40 Шоир Виктор Боков билан учрашув.
15.40 «Ер— она масканимиз». Фотоконкурс.
15.45 «Қишлоқ янгиликлари». Панорама.
17.00 «Марафон-15».

Якшанба кинозали

18.30 «Калле ва Бука». Мультфильм.
18.55 МТ экранида биринчи марта. «Оддий кўз билан». Бадиий фильм (АҚШ).
20.30 «Время».
21.00 «Телевизион танишув». Академик Д. С. Лихачев.
22.20 «Қўрқув ва гина-кудратсиз». Ҳужжатли фильм.
22.40 Лайма Вайкуле концерти.

● МТ II

7.30 Зарядкага сафланинг!
7.50 Мультфильмлар: «Бўталоқ ва хўтик қандай қилиб мактабга боришди», «Ўнгача санашни биладиган эчкича», «Қўлга тушган мушук».
8.15 Юқори Дон қўшиқлари. Ростов-Дондан кўрсатилади.
8.55 Она-замин ташвишида. «Днепрни узунасига ва кўндалангига» («Беларусьфильм»), «Гаровдагилар» (Украина хроникал-ҳужжатли фильмлар студияси).
9.25 Коллаж.
9.30 Болалар учун фильм. «Кичкинтой Мукнинг саргузашти» («Тожикфильм»).
10.40 «Автошаҳарчада спорт фестивали». Ҳужжатли фильм премьераси («ЦСДФ»).
11.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
12.00 «Биз биргамиз, онажон». Телевизион бадиий фильм (Одесса киностудияси).
13.10 «Агар сиз...».
13.55 Коллаж.

●
14.00
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
●

16.30 И. С. Бах. Бранденбургча 4-концерт.
16.55 «Планета». Халқаро программа.
17.55 «Учрашувга Татьяна Шмига таклиф этди». Телевизион мусиқий фильм.
19.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Айёр қарға». Мультфильм.
19.45 Эркин кураш. Жаҳон чемпионати. Япониядан кўрсатилади.
20.30 «Время» (сурдо таржимаси билан).
21.00 «Менинг одамларим». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1 ва 2-сериялар (А. Довженко номли киностудия).

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона —32-53-76; хатлар —33-20-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси —32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140.390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690. Д—2201.
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.